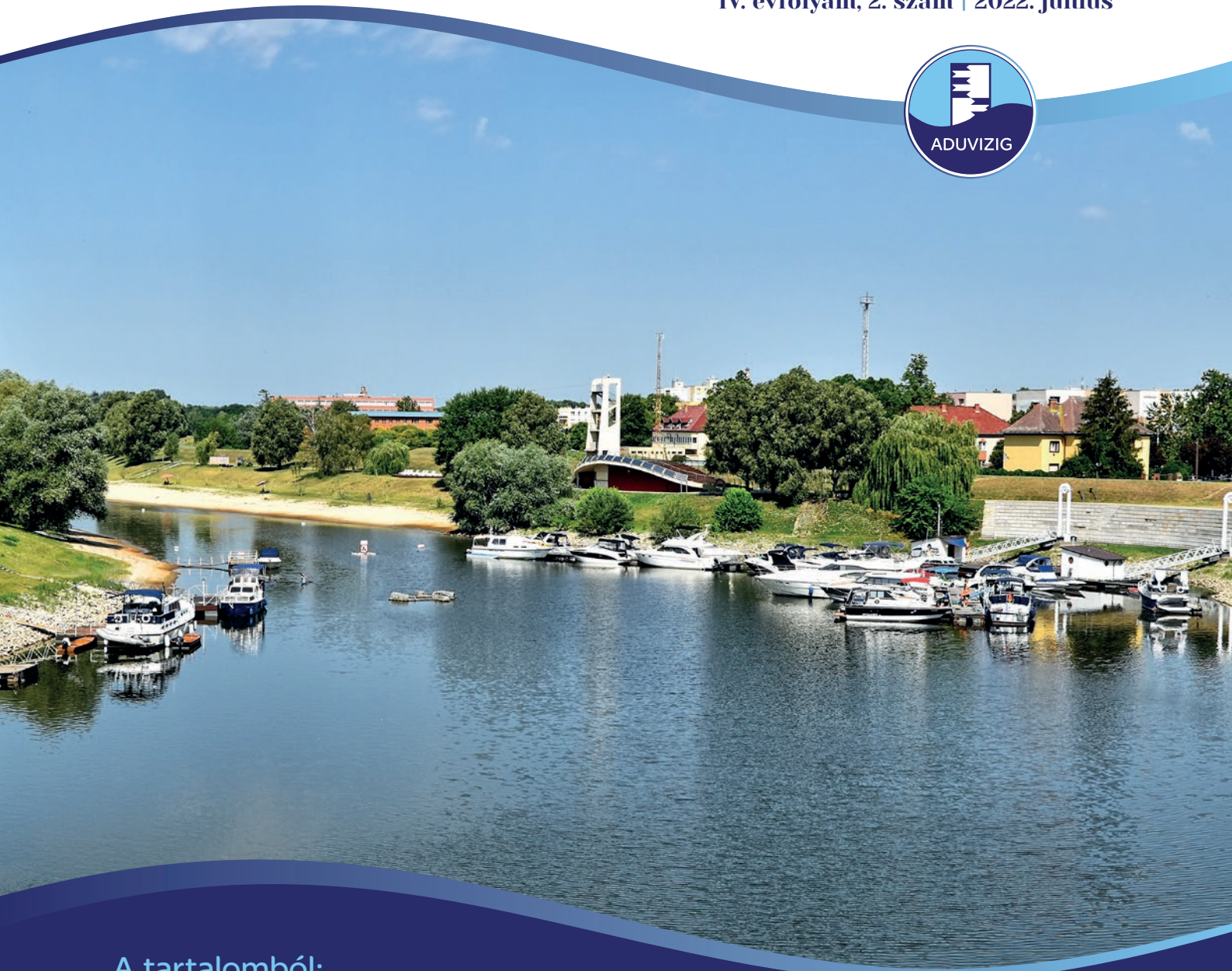

DUNAI HÍRFOLYAM

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság lapja

IV. évfolyam, 2. szám | 2022. június

A tartalomból:

Az öntözővíz „rögös útja” a Kiskunsági–DVCS öntözőrendszeren

Vízminőségi kárelhárítási gyakorlat

A Csornai duzzasztó rekonstrukciója

Bécsben jártunk

Baja megyei jogú város

Interjú Újházi Györggyel

„Ez a nap más mint a többi” éneklé Halász Judit egyik dalában. Valami hasonlót érezhettünk június 23-án délelőtt, Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság története című kiadvány bemutatóján, hiszen egy régóta vágyott álom valósult meg ezen a napon. Kezünkbe foghattuk sok-sok hónap munkáját. Az alábbiakban fogadják szeretettel Telkes Róbert igazgató úr gondolatait, amelyet a könyv előszavából idézünk.

A fiatal emberek többsége hajlamos a jövőre koncentrálni, inkább álmaikat dédelgetik, mintsem a múltat kutatják. Éltesebb korban, amikor már befutható pályája vége nem valahol távol, a beláthatatlan jövőben rejtőzik, hanem kanyújtásnyira kerül tőlük, beszűkül a jövő perspektívája és kitágul az elmúlt időké. Érdeklődésük az elődök, a múlt eseményei iránt felerősödik, kutatják gyökereiket, egyenleget vonnak saját teljesítményük tekintetében. Hiába áztatjuk magunkat, előbb vagy utóbb mindannyiunk számára eljön ez az idő. Akik már megélték tudják, hogy sokkal inkább előbb, mint utóbb.

A múlt megismerésének számtalan rétege van. A világtörténelem, a nemzet históriája az egyes személy számára szinte feldolgozhatatlan információ-tömege mellett sokkal inkább a szűkebb szülőföld, a család, a szeretettel művelt, életem át elkísérő szakma, és a kenyeret adó munkahely kerül a fókuszba.

A bajai székhelyű vízügyi igazgatóságnál munkával töltött évtizedeim alatt számtalan történetet, anekdotát hallhattam az együtt végzett munka során, vagy a fehér asztalok mellett az idősebb kollégáktól. Köztudott, hogy az időseknek mindenről eszükbe jut egy történet, és ha akarjuk, ha nem végig is kell hallgatnunk, esetenként többször is. A történetmondás nem csak a hallgatóság számára szolgálhat tanulsággal vagy adhat okot a derűltségre, hanem a mesélő számára is örömet ad, hiszen a múlt felidézésén keresztül újra meg újra átéli a számára emlékezetes eseményt. Tudjuk és gyakoroljuk ezt mindannyian.

Amikor írott formában próbáltam nyomait keresni az igazgatóság és az itt dolgozók elmúlt évtizedeinek, hamar falakba ütköztem, pontosabban alig leltem valamit. Hogy mikor voltak a nagy árvizek, mikor épült meg egy jelentősebb létesítmény még csak-csak tudható volt, de szervezeti átalakulások kronológiája és az igazgatóságon dolgozó személyekre vonatkozó tények már alig voltak fellelhetők. Mentsük, ami menthető gondoltam, hiszen az igazgatóságunkon zajló egyébként ígéretes és örömteli generációváltás már az utolsó nyomokra is port hintett. A kutató munkában partnerre találtam az „utolsó mohikánok” közül Rab Ferenc kollégánkban, aki valósággal végig nyomozta az ország levéltárait, nagy szeretettel gyűjtötte a fellelhető írásos információkat. Az általa felhalmozott anyagot tovább fényesítette Farkas Ildikó, a Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár fiatal történész munkatársa, akinek kiváló, szeretettel és lelkiismeretesen végzett munkáját Ön most a kezében tartja.

Az elvégzett munka jelentős ugyan, de korántsem tekintem befejezettnek. Tisztában vagyok azzal, hogy sok-sok információ rejtőzik még a nyugdíjasaink sublót fiókjaiban és emlékezetében, személyes hagyatékaikban egyaránt. Ugyanakkor letettük az alapokat és az utánunk jövők lelkiismeretére bízunk, hogy időről időre vizsgálják felül, bővítsék, pontosítsák ezt az anyagot, ne legyenek restek a folytatására. Tartoznak ezzel annak a közösségnek, akik BAJAI VÍZÜGYESNEK vallják, vagy valaha annak vallották magukat.

TARTALOM

Víztudomány: Az öntözővíz „rögös útja” a Kiskunsági–DVCS öntözőrendszeren ...	4
Hírek	8
Hidrometeorológiai tájékoztató: Vízrajzi tájékoztató 2022 I. negyedéről ...	14
Víz-ügyünk: A Csornai duzzasztó rekonstrukciója	17
Határainkon túl	18
Víz-tükör: Interjú Újházi Györggyel	19
Egy kis történelem: Baja megyei jogú város	22
Tanulunk: Oktatási tájékoztató 2022. I. félévéről	24
Személyi hírek	25
MHT hírek	26
Könyvajánló	27

Az öntözővíz „rögös útja” a Kiskunsági-DVCS öntözőrendszeren

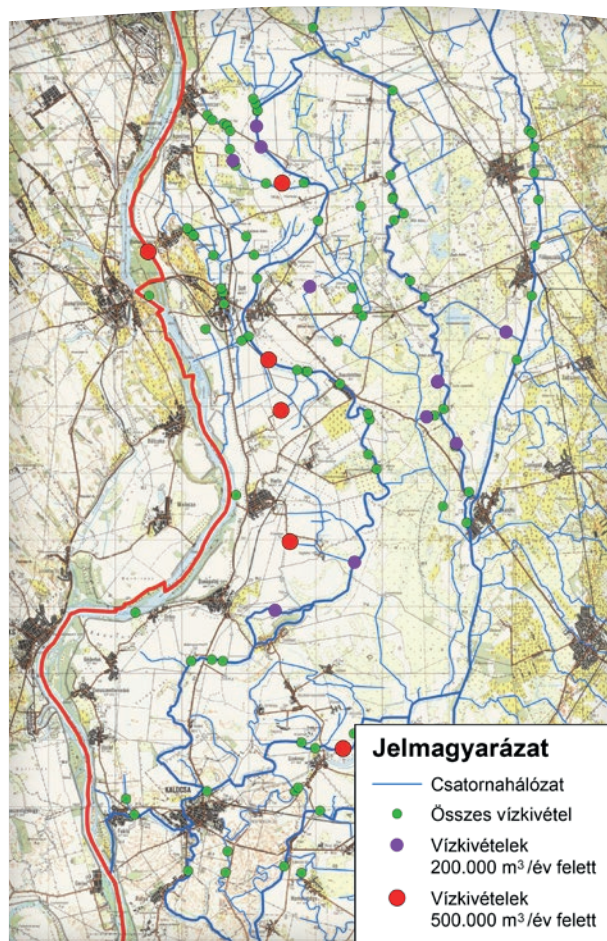
Bevezetés

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság 5881 km² nagyságú területe vízszolgáltatás szempontjából három nagy részre tagolódik. Ezek a Kiskunsági-DVCS öntözőrendszer, a Margitta-szigeti öntözőrendszer és a Ferenc-tápcsatorna szórvány. A három közül a Kiskunsági-DVCS öntözőrendszer a legnagyobb, itt található a legtöbb felszíni vízkivételi pont is. Számos tanulmány és igazgatóságunk Vízzrajzi Osztálya is foglalkozik azzal, hogy egyre szárazabb időjárás és csapadékhiányos állapotok jellemzők a mezőgazdasági tenyészidőszakokban igazgatóságunk üzemeltetési területén. Az öntözéses gazdálkodások kialakítása és üzemeltetése jelen körülmények között fontos és aktuális kérdés, igazgatóságunknak pedig üzemeltetőként vizet kell biztosítani számukra.

A Kiskunsági-DVCS öntözőrendszer területén jelenleg 161 db engedélyes vízkivétel található, melyekhez összesítve több mint 16,5 millió m³ éves lekötött vízigény tartozik. A vízkivételi pontok az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság 36 csatornáján szóródnak szét, azonban területi eloszlásuk nem egyenletes, legfőképp a működési terület északnyugati részében, a Fűzvölgyi-főcsatorna vízlevezetési útvonalának környezetében koncentrálnak. (1. ábra)

Vízlevezetési útvonal

A Kiskunsági-DVCS öntözőrendszerbe több vízbevezetési lehetőség is fennáll, ezek a Kiskunsági-főcsatorna, a Duna-völgyi-főcsatorna, a XXX. csatorna és a XXXI. csatorna. Így négy vízbevezetési lehetőség is rendelkezésre áll, azonban az öntözőrendszeren elosztott vízmennyiség jelentős része a Kiskunsági-

1. ábra
A működési terület északnyugati része

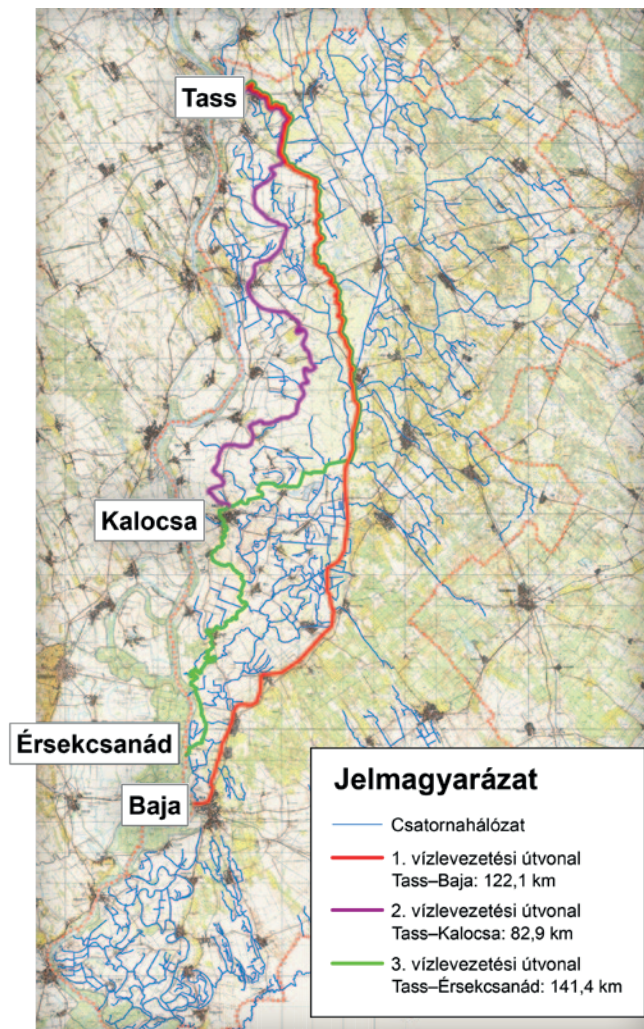
főcsatorna tassi zsilipjén keresztül éri el az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság területét. Ebből következően az igazgatóság felszíni vizeinek vízlevezetési útvonalának kezdőpontja a Kiskunsági-főcsatorna 58+180 cskm szelvénye, azaz a tassi vízbeeresztő zsilip. A bevezetett vizet el kell juttatni az igazgatóság működési területén található vízhasználati helyekhez. A vízlevezetés gerincét a főcsatornák adják, melyekből – mint egy erezet – a

mellékcsatornák ágaznak ki. Az öntözőrendszeren három fő vízvezetési útvonalat különböztetünk meg, ezek a Tass-Fűzvölgyi-rendszer végpontja Kalocsa, a Tass-Sárközi I. főcsatorna végpontja Érsekcsanád és a Tass-Duna-völgyi-főcsatorna végpontja Baja. A vízvezetési útvonalakat a 2. ábra szemlélteti.

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság csatornáinak síkvidéki, kisesésű vízfolyások, fenékesésük jellemzően 0,1 és 0,01 ezrelék közt változik. Ilyen területen a víz természetes körülmények között visszamaradna a mélyedésekben, ezért kell a levezetésről mesterséges eszközökkel – mint csatornák, szivattyútelepek – gondoskodni. A vízvezetési útvonalakon problémát okoz, hogy a medrek hidraulikai adatai egy csatornán belül is jelentősen változnak, így a keskenyebb szakaszokat követő széles csatornaszakaszon sekély, lassú mozgású vízfolyás alakul ki. Ezt legjobban a Fűzvölgyi-rendszer szemlélteti, melynek felső, természetes szakaszain előfordul az 50 m-es szélesség is, azonban lentebb, a mesterséges szakaszok már több helyen csak 6 m körüli szélességgel rendelkeznek.

A lassú mozgású víz a nyári időszakban nagyban elősegíti a hínárosodást. Az pedig csak felerősíti ezt a folyamatot, hogy egyes csatornaszakaszok parti sávjában nem találhatóak a vízfelszínt beárnyékoló fák. A fák hiánya miatt a csatorna medrét semmi sem védi a napsugaraktól, így a nyári időszakban, amikor a levegő hőmérséklete megemelkedik, a napsütéses órák száma is egyre növekszik, fokozottan beindul a fotoszintézis. Ilyenkor a szerves anyagok és egyéb tápanyagok mennyisége is megemelkedik a csatornában, ami sajnos nem kizárólag az időjárásnak köszönhető. A csatornába több helyen bevezetett tisztított szennyvíz, és a vízínövények számára hasznos, mezőgazdasági területekről érkező diffúz terhelés is nagyban hozzájárulnak a tápanyagok koncentrációjának növekedéséhez. A felsoroltak fokozott eutrofizációhoz vezetnek. A kritikus szakaszokon a nagy tömegben megjelenő vízínövényzet jellemzően időben egyszerre jelentkezik, amely nem könnyíti meg az igazgatóság dolgozóinak munkáját.

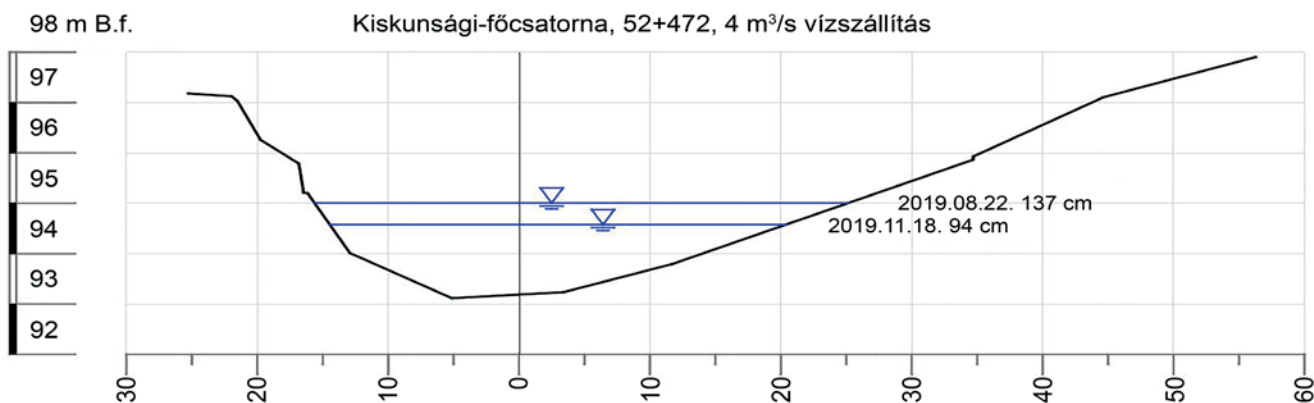
A növényekkel erősen benőtt meder vízszállítása jelentősen csökken, ugyanazt a vízhozamot a benőtt meder magasabb vízállás mellett képes levezetni. Ezt a Kiskunsági-főcsatorna egyik szelvényénél vizsgáltuk, ahol ez egyér-

2. ábra
A vízvezetési útvonalak

telművé vált, a két vízállás közt 43 cm különbség mutatkozott. Az eredményeket a 3. ábra szemlélteti. A két időpontban a vízhozamon túl az egyéb körülmények is közel azonosak voltak, így az összehasonlítás relevánsnak mondható. Amikor a fordított helyzetet vizsgáltuk, azaz azonos vízhozam helyett azonos vízállást vettünk alapul, akkor bebizonyosodott, hogy a nyári időszakban, tehát benőtt meder esetén a csatorna jelentősen kisebb vízmennyiséget tud szállítani.

A hosszú vízvezetési útvonal, a lassú folyású, növényes csatornaszakaszok és a vonalmenti vízkivételek megnehezítik a víz eljuttatását a csatornák alsó szelvényéig. A legkritikusabb időszak a nyár, amikor a legnagyobb az öntözési igény, legjobban szaporodnak a vízínövények és a párolgási veszteség is jelentős. A legtöbb nagy volumenű vízkivétel a Fűzvölgyi-rendszer környezetében koncentrálódik, továbbá itt több NATURA 2000 védettségű terület is található, ami idő-

3. ábra

A Kiskunsági-főcsatorna vízállása növényes és tiszta időszakban, azonos vízhozam mellett

ben korlátozza a fenntartási munkák elvégzését. Vízlevezetési szempontból a leginkább problémás a Fűzvölgyi-rendszer (2. vízlevezetési útvonal), amit a felsoroltakon kívül a meder morfológiájának szakaszonkénti változása is okoz. A vízrendszer alsó szakaszán (Szelidi-tavi-csatorna) nyári időszakban a vízmozgás és a vízhozam közel nullára csökken, viszont itt is vannak még vízkivételek, melyeknek száma a közeljövőben várhatóan még növekedni fog. A Fűzvölgyi-főcsatornába bevezetett vízhozam nyári időszakban jellemzően 3-4 m³/s körül alakul, azonban mire eléri a vízlevezetési útvonal alsó szakaszát, már ritkán lépi túl a 0,2 m³/s-ot.

A fent leírtak azt eredményezik, hogy a 2. vízlevezetési útvonalon keresztül nem lehet számottevő vízmennyiséget a Kiskunsági-DVCS öntözőrendszer alsó szakaszához juttatni, így a Duna-völgyi-főcsatornából kell a Csorna-Foktői-csatornán keresztül a Sárközi-I. főcsatornába vizet kormányozni (3. vízlevezetési útvonal). Ez viszont a Duna-völgyi-főcsatornából vesz el jelentős vízmennyiséget, ami ahhoz vezet, hogy a várhatóan növekvő vízigények kielégítése egyre nagyobb feladatot fog jelenteni igazgatóságunk számára.

További nehézséget okoz, hogy ha a Duna vízállása Budapestnél (Budapest lánchídi vízmércén) 200 cm alá csökken, akkor a Ráckevei (Soroksári)-Duna (RSD) gravitációs vízellátási lehetősége megszűnik. Ebben az esetben lényegesen lecsökken a tassi beeresztő zsilipen keresztüli Duna-völgyi-főcsatornába bevezethető vízhozam mértéke. A nyári időszakban igazgatóságunknak akár 10 m³/s feletti bevezetett vízhozamra is szüksége lehet, azonban a 200 cm alatti budapesti vízállásnál ennél lényegesen kevesebb áll rendelkezésünkre. Ilyen esetben a

bevezetett víz csak a Ráckevei (Soroksári)-Dunában felhalmozott vízkészletből, és a Dunából átszivattyúzott vízből származik.

Megoldási javaslatok

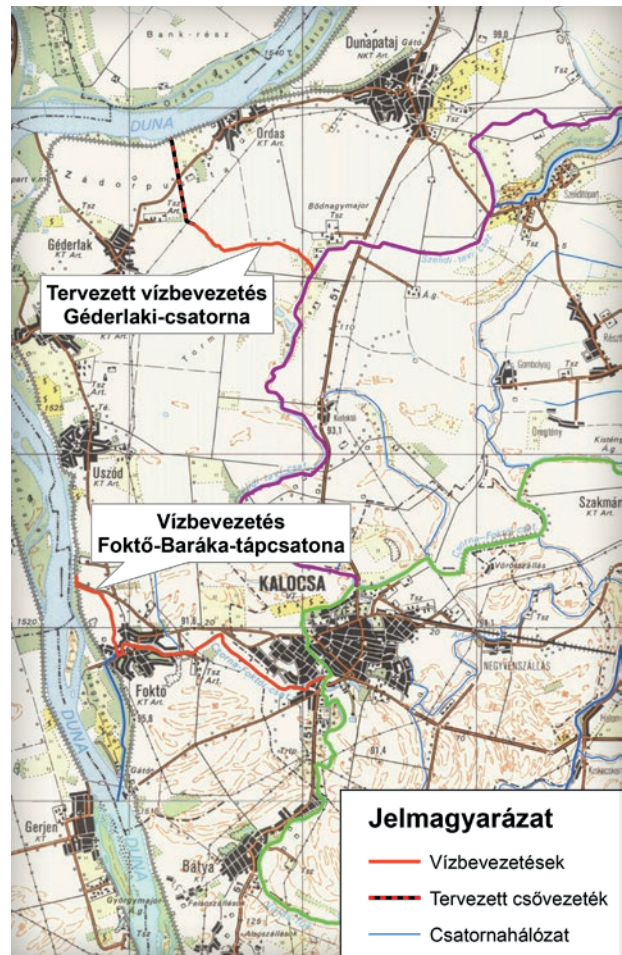
A vízrendszert érintő vízlevezetési és vízmennyiségi problémára megoldást egyrészt a fenntartási munkák fejlesztése jelentheti, hogy a jövőben még nagyobb hangsúlyt tudjunk a vízlevezetési útvonalak fenntartására fektetni. A fenntartási munkák hatékonyságának növelése a humán erőforrások fejlesztésével és a géppark bővítésével érhető el.

A fenntartási munkák fejlesztésén túl megfontolandó az esésnövelő szivattyúk szükségszerűségének vizsgálata is igazgatóságunkon. A legoptimálisabb helyszín közbenső átemelő számára a Fűzvölgyi-rendszeren van, hiszen segítségével megnövelhető lenne a vízfelszín esése, ami a vízlevezetés intenzitását segítené elő.

A vízmennyiségi problémára megoldást az öntözőrendszerbe történő közbenső vízbevezetések jelenthetik. Igazgatóságunk jelenleg a Kiskunsági-DVCS öntözőrendszeren egy dunai vízbevezetési lehetőséggel rendelkezik, ez a Foktő-Barákai vízpótlómű. A létesítmény szivattyúinak segítségével a Dunából a Foktő-Baráka-tápcsatornán keresztül a Csorna-Foktői-csatornába lehet vizet vezetni, amely az odakormányzott vizet visszaduzzasztással a Sárközi I. főcsatornába juttatja. (4. ábra) A vízpótlómű az elmúlt időben üzemszerűen nem működött, azonban üzemeltetése lehetőséget biztosítana a Duna-völgyi-főcsatorna tehermentesítésére, hiszen nem lenne szükség onnan a Sárközi I. főcsatorna felé vizet kormányozni, így nagyobb vízmennyiség maradna az alsó szakaszra.

A Fűzvölgyi-rendszer legalsó szakaszán, azaz a Szelidi-tavi-csatornán jelenleg csak néhány

engedélyes vízkivétel található, de darabszámuk, és így összesített vízszugárértékük jelentős növekedésével számolunk a közeljövőben. Tekintettel arra, hogy a csatornán nyári időszakban a vízhozam és a vízmozgás nagyon csekély (a torkolatnál ritkán éri el a 200 l/s vízhozam értéket), egyértelműen kirajzolódik, hogy a jelenlegi körülmények csak korlátozottan felelnek meg a jövőbeli igényeknek. Igazgatóságunk jelenleg egy másik közbenső vízbevezetési lehetőség tervezésén is dolgozik, mely a Fűzvölgyi-rendszer alsó szakaszának vízvezetési problémájából adódó vízhiányos állapotot mérsékelné, továbbá a térség növekvő vízigényeinek kiszolgálását biztosítaná. A Géderlaknál tervezett vízbevezetéssel szintén a Dunából történő szivattyús vízkivétellel pótolnánk a vizet. A víz egy erre létesítendő nyomóvezetéken, majd egy már meglévő, de rekonstrukcióra szoruló csatornán keresztül jutna el a Szelidi-tavi-csatornába. A tervezett vízbevezetés nyomvonalát a 4. ábra szemlélteti. A Géderlaki vízpótlómű a tervek szerint 1 m³/s-os kapacításra lesz méretezve, amit az előzetes elképzelések alapján 1 db 0,5 m³/s és 2 db 0,25 m³/s teljesítményű szivattyú fog biztosítani. A több gépegység a vízpótlómű gazdaságos üzemeltetését, üzembiztonságát, és egyszerűbb szabályozását segíti elő. Az így pótolta víz segítségével a csatorna várhatóan ki fogja elégíteni a jelenlegi vízigényt, a jövőben várható vízigény és az ökológiai vízigény összességét.

4. ábra
Közbenső vízbevezetési lehetőségek

Kárpáti Patrik | vízhasznosítási referens, BÖO
Király Zsolt | osztályvezető, BÖO

Kritikus csatornaszakasz a Fűzvölgyi-rendszeren

Vízminőségi kárelhárítási gyakorlat

Igazgatóságunk a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Kormányrendelet 13. § (1) bekezdése alapján a védekezésre való felkészítés és továbbképzés céljából vízminőségi környezeti kárelhárítási gyakorlatot tartott 2022. május 25-én és 26-án a Ferenc-tápcsatorna Deák Ferenc-zsilip alvízi oldalán. Az idei gyakorlatot rendhagyó módon két napon, belső továbbképzéssel egybekötve tartottuk meg.

A gyakorlaton az oktatás résztvevői mellett az ADUVIZIG Műszaki Biztonsági Csoportja és a Vízugyító-gazdálkodási és Víziközmű Osztályának munkatársai, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság két képviselője, a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet képviselője, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal képviselője és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának képviselője vettek részt.

A gyakorlat első felében a résztvevők betekintést nyerhettek a vízminőségi kárelhárítás alapismereteibe és jogi szabályozásába, majd a felszíni vizek jellemző vízminőségi problémái, illetve azok lehetséges forrásai kerültek bemutatásra. Az elméleti oktatás a vízügyi igazgatóságok kárelhárítási feladatainak, a vízminőségi kárelhárítási anyagoknak, eszközöknek, technológiai utasításoknak ismertetésével zárult. A jelenlévők személyes védekezési tapasztalatakról színes beszámolót is hallhattak. Ezt követően a védelmi raktárkészlet megtekintésére

került sor, ahol az igazgatóság Műszaki Biztonsági Csoportja a Sanol védelmi szorbens hurka készítésének menetét is bemutatta, miközben a Sanol, mint olajfelítató anyag tulajdonságairól, felhasználási formáiról és a Sanol rendszer előnyeiről hallhattak részletes információkat a kollégák. A Vikoma merülőfalak és a gépi olajleszedő berendezések bemutatása közben azok működési elve és alkalmazási területeik is ismertetésre kerültek. A gyakorlat résztvevői tájékoztatást kaptak a kárelhárítás során keletkező veszélyes hulladékok kezeléséről is. A nap második felében egy feltételezett környezetkárosodás kárelhárítási feladatainak végrehajtására került sor. A feltételezett káresemény szerint gondatlanságból elkövetett szénhidrogén-szennyezés érte a Kamarás-Dunát, amely a nyitott Deák Ferenc-zsilipen átjutva a Ferenc-tápcsatorna ökológiai állapotát is veszélyeztette. A felszíni víztestek vízminőségének, illetve élővilágának védelme érdekében a feltételezett olajfolt lokalizálása és eltávolítása volt a feladat.

A szennyezés lokalizálása érdekében, a Deák Ferenc-zsilip alvízi oldalán, a Ferenc-tápcsatorna teljes szélességben történő elzárására került sor egy Vikoma Sentinel Boom típusú merülőfal segítségével. Az imitált olajlefölözést Vikoma Komara 20 típusú állóvízi tárcsás olajleszedővel végezték el.

Schulcz Gergő | vízminőség-védelmi referens, VGVO

Life WILDIsland Projekt nyitókonferencia

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság társult kedvezményezettként részt vesz a „Danube Wild Island Habitat Corridor” (Dunai természetes szigetek ökológiai állapotának javítása) elnevezésű nemzetközi projektben. A projekt fő célkitűzése, hogy a Duna természetes dinamikájának javításával, valamint a szigetek és a folyó árterének talán legkarakteresebb élőhelytípusa, a puhafás ligeterdők helyreállítására és megőrzésére irányuló tevékenységekkel elősegítse 24 db dunai sziget természetességének, „vadon” jellegének erősítését.

A projekt megvalósítása során az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság a Duna jobb part 1495–1491 fkm között található zátonymező tervezett revitalizációjának megvalósításához szükséges vízilétesítmények és vízimunkák műszaki tervezési feladatait látja el, valamint a tervek birtokában kérelmezi a vízjogi engedélyezési eljárás lefolytatását, és beszerzi a szükséges vízjogi engedélyeket. A projekt 2021. szeptember 1-jén indult, azonban a COVID-19 világjárvány a hivatalos megnyitó ünnepség megtartását és a projektpartnerek személyes találkozáját eddig nem tette lehetővé.

Többek között az enyhülő járványügyi intézkedéseknek köszönhetően 2022 tavaszán lehetőség adódott a személyes találkozóra és az úgynevezett „Kick-off”-konferencia, azaz nyitóértekezlet lebonyolítására. Az eseménynek a vezető kedvezményezett Nationalpark Donau-Auen GmbH adott helyet az osztrák fővárosban 2022. május 10–11. között.

A rendezvényen Veréb Dávid kiemelt műszaki referens és Tápai Daniella projektreferens képviselték igazgatóságunkat.

Az utazásról és az eseményről Veréb Dávid beszámolójából ismerhetünk meg részleteket. „Az ADUVIZIG különítménye a hivatalos megnyitót megelőző napon a projektben közreműködő partner, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság képviselőivel közösen utazott ki a rendezvényre. A program nem hivatalos részeként egy Bécs melletti erdőben (Hagenbachklamm) tett sétával pihentük ki az utazás fáradalmait. A rövid túra során a Hagenbach nevű vízfolyás mentén haladtunk felfelé Unterkirchbach nevű faulig, majd onnan sétáltunk vissza egy párhuzamos túraútvonalon a gépjárműhöz. A patak völgy szinte teljes egészében virágzó medvehagymával borítva fogadott minket, amely nem csak a látványában, de illatában is különleges élményt nyújtott. A túraútvonal igen felkapott a helyiek körében, ami nem meglepő, hiszen a fővárostól való közelsége ellenére gyönyörű természeti értékekkel és igazi erdei hangulattal bír, amely az eddigi erdei tapasztalataim alapján a mecseki völgyekhez hasonlítható leginkább.

Az utazás célja, a projekt megnyitója az utazásunk másnapján bécsi városháza épületében, az úgynevezett Rathauskellerben került megtartásra. A rendezvényen részt vett a projekt minden kedvezményezettjének képviselője, valamint beszédet mondtak és támogatásukat, elkötelezettségüket fejezték ki a projekt céljainak eléréséhez a projektben résztvevő országok nagykövetei is. Ezt követően a partnerek részvételével a program részeként megalakult a projekt irányító bizottsága, amely így hivatalosan is megkezdette munkáját.

A nagyszabású nyitókonferencia után a résztvevőket egy bécsi sétára invitálta a rendező fél.

A történelmi belváros megtekintésére helyi idegenvezetés mellett volt módunk, ami a fárasztó nap ellenére nagyon jó élménynek bizonyult.

A kiutazásunk második napja a Donauinselen zárult. Ez egy kb. 20 km hosszúságú és 70-200 m szélességű mesterséges sziget Bécs központjában a Duna folyó és a vele párhuzamos Új-Duna között. A sziget Európa egyik legnagyobb pihenőterülete, ahol rengeteg szabadidős programra van lehetősége az ide látogatóknak. Nekünk is kiváló élményben volt részünk itt. A házigazdák igyekeztek megteremteni a hétköznapi esti laza hangulatot, amelyhez a tábortűz mellett nyáron sültöt pisztrángok meg is adták az alapot.

A hivatalos program másnapján a Duna Bécs alatti szakaszán Wildungsmauer és Hainburg között tettünk vízi bejárást. Wildungsmauernél a Duna jobb partján raftingcsónakokba ültettek minket, majd egy gyakorlott és hivatásos túravezetővel és egy helyi szakemberrel megkezdtük a szakmai túránkat.

A Duna az osztrák szakaszon szinte mindenhol lépcsőzött, de ez a Bécs alatti szakasza szabadfolyású. A nagy esésnek és az akkori közepes vízállásnak köszönhetően az evezéssel nem kellett bajlódni, elég gyorsan haladtunk lefelé a célállomásunk felé.

A túra során a csónakokba ültetett szakértők bemutatták a folyószakasz folyamszabályozási műveit, amelyek az elmúlt évek, évtizedek során számos változtatáson és beavatkozáson estek át. Az osztrák partnerek három alappillér közötti egyensúlyt igyekeznek megteremteni az újfajta szabályozási módszerekkel. Egyrészt a hajózás számára legyen elegendő vízmélység, e célból a folyószakaszon sűrűn található keresztgátak, amelyek visszaduzzasztó és áramlást befolyásoló hatásainak köszönhetően a hajóútban a szükséges vízmélységek rendelkezésre állnak.

Másrészt a keresztgátak parti bekötéseit, elbontották (hasonló beavatkozás történik majd projektelemünk, a Korpádi-sziget esetében is), ezáltal egy kisebb partmenti áramlást lehetővé tévő csatornát kialakítva, amely a kisebb vízsebességeknek köszönhetően kiváló életteret teremt a vízi élővilág számára. A keresztgátak árnyékában kialakuló hordaléklerakódásnak köszönhetően létrejövő szigetek is egyfajta természetes élettérként szolgálnak. Harmadrészt több helyen elbontásra kerültek a korábbi partvédelmi kőszórások, amelyekkel újra teret engednek a folyónak, így az a természeteshez közelebbi módon alakíthatja a partokat és a medret. Ehhez hasonló beavatkozásokat terveznek a bejárás során megtekintett és a projektben érintett egyik sziget, a Schwalbeninsel esetében is. A vízitúra céltelepülésével, Hainburggal szemben található szigeten, a parton bejárva tekintettük meg a korábbi projektek eredményeit. A szigeten korábban megtalálható partvédelmet és a sziget mögötti elzáró keresztgátat elbontották, ezzel teret engedve a folyónak. Néhány év alatt jelentős változások mentek végbe ezen a területen, amelyekről a helyi szakemberek nagyon pozitív tapasztalatokat osztottak meg velünk. Összességében elmondható, hogy érdekes és hasznos, a hazánkban alkalmazottól kissé eltérő folyógazdálkodási szemléletet ismerhettünk meg a bejáráson.

A projektrendezvény a vízitúra végén Hainburgban zárult. Összességében sikeres két napról lehet beszámolni a projekt előrehaladását és a partnerekkel kialakított jó kapcsolatot tekintve, azonban a munka nagy része még előttünk áll. A következő szakmai találkozóra 2022. július 1-jén a horvátországi Kopácson kerül sor.”

Veréb Dávid | kiemelt műszaki referens, ÁFO

Belterületi kaszálási feladatok Baján

Baja város belterületén a Kamarás-Duna jobb és balparti szakaszának parti sávjában és rézsűjében igazgatóságunk Bajai Szakasz-mérnöksége közalkalmazott – gátőrök, csatornaőrök, szivattyútelep-kezelők – és közfoglalkoztatott dolgozók bevonásával május hónapban kaszálási feladatokat végzett. A kaszálási tevékenységek általában a városi rendezvényekhez igazodnak.

A Kamarás-Dunán a Türr-kilátótól a strandig terjedő jobb parti szakasz, a bal parton a torkolatórháztól a körgarázsokig terjedő terület, a Halászponton teljes hosszában, a Petőfi-szigeten a Véndió vendéglő, Vizafogó vendéglő, valamint a Türr-átvágás Petőfi-szigeti oldalán a horgászegyesületig került kaszálásra a növényzet. A Petőfi-sziget a Szentháromság térrrel szembeni szakaszán az elmúlt években végrehajtott fagyérítés, cserjeirtás következtében egy rendezett „ligetes” képet mutat, melyet évközben több alkalommal végzett cserjeirtással, gépi zúzással, kaszálással, viharkárok

utáni tereprendezéssel tartunk fenn. Az igazgatóság üzemeltetésében lévő ENERGREEN ROBOMAX típusú erdészeti zúzófejjel szerelt távirányítós lánctalpas gép nagyban hozzájárul a rézsűs területek fenntartásához, amely a nagyobb cserjék és ágak aprításában is hatékonyan végzi feladatát.

Brachinger Balázs | területi műszaki referens, BSZM

Jogi konferencia Szarvason

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság égisze alatt hetedik alkalommal került megtartásra a vízügyi ágazatban dolgozó jogászok Országos Jogi Konferenciája. A legutóbb 2019-ben megtartott nyíregyházi konferenciát követően a találkozások sorát a koronavírus járvány törte meg, ezért két év kihagyás után idén nyílt először alkalom arra, hogy a jogi szakma e fórumon megvitathassa aktuális kérdéseit. Ebben az évben a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság szervezte meg a találkozót Szarvason, május 4-én és 5-én. Az összejövetelen igazgatóságunkat dr. Hajas Ildikó és dr. Petz Gábor kamarai jogtanácsosok képviselték.

Az érkezést követően a házigazda, Szabó János igazgató úr köszöntötte a résztvevőket és átfogóan bemutatta a KÖVIZIG működését. A konferencia moderatori teendőit dr. Elek Ádám jogi osztályvezető (OVF) látta el, aki előadásában az főigazgatóság szerződésekkal kapcsolatos gyakorlatába engedett betekintést. Dr. Czinke Péter kamarai jogtanácsos (OVF) a főigazgatóság és a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) által megkötött együttműködési megállapodás tapasztalatairól számolt be és felvázolta az ezzel kapcsolatos további feladatokat. Ezt követő-

en dr. Palkó Gábor Ferenc (OVF) remek előadói stílusban vázolta fel a vízügyi ágazatnak a jogalkotásban betöltött szerepét. Vendéglátónk részéről dr. Boldizsár Ida Borbála osztályvezető a KÖVIZIG közérdek mértékét meghaladó tevékenységei miatt felmerülő többletköltségek megtérítése vonatkozásában alkalmazott gyakorlatát mutatta be. Csókásiné dr. Király Anikó vezető kamarai jogtanácsos (ATIVIZIG) a mezőgazdasági vízszolgáltatási szerződések megkötésének tapasztalatairól tartott ismertetőt. Az első nap délutánján szakmai kirándulás keretében alkalmunk nyílt megtekinteni a szarvasi Mini Magyarország makettparkot, majd a Békésszentandrás duzzasztóművet és a környezetében lévő vízilétesítményeket, amelyek látványa az el-eleredő eső ellenére is maradandó emléket jelentett számunkra.

A másnap dr. Csala Éva Margit osztályvezető (ATIVIZIG) mondta el a vízjogi engedélyezési eljárások során szerzett tapasztalataikat. E témához csatlakozott dr. Brátán Tünde osztályvezető a FETIVIZIG részéről. Dr. Koléner Henriett szakágazati vezető (KÖVIZIG) két különböző témát, a mederhasználati vízilétesítmények, valamint a víziállások jogi helyzetét és igazgatóság-

guk ezzel kapcsolatos szerződéskötő gyakorlatát mutatta be. Örömeinkre, meghívott előadókat is hallhattunk: dr. Pusztai-Sznyida Barbara, a Gyulai Törvényszék civilisztikai kollégiumvezető-helyettese a Polgári perrendtartás szakértői bizonyításra vonatkozó szabályait ismertette és hasznos gyakorlati tanácsokkal is szolgált. Csibi Norbert, a Békés Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztályának ingatlan-nyilvántartási

szakügyintézője az új ingatlan-nyilvántartási törvény jogalkotási kérdéseibe és az ehhez kapcsolódó elektronikus rendszer fejlesztésének rejtelmeibe engedett betekintést. Majd kollégánk, dr. Értékes Tamás vezető kamarai jogtanácsos (KÖTIVIZIG) a Kúria 1/2022. közigazgatási és polgári jogegységi határozatára hívta fel a figyelmet, amely kimondta, hogy a közterület-használati jogviszony közjogi jogviszonynak minősül. Összegzésében azt a következtetést vontta le, hogy e határozat a vízügyi igazgatóságok által vagyongekeztelt ingatlanokra nem vonatkozik. Végezetül dr. Petz Gábor osztályvezető (ADUVIZIG) egy állami földrésztelen lévő idegen felépítmény jogi sorsát vázolta fel a felépítmény birtokosa és az állam képviselői között folyt tulajdoni per tükrében. A konferenciát dr. Elek Ádám köszönő szavai összegezték és zárták.

Dr. Petz Gábor | osztályvezető, IJO

Ismét szurkolástól volt hangos a sziget

Kollégáink örömeire újra elérkezett a nap, amikor a közös sportolásé és egy jó hangulatú délutáné lehetett a főszerep. A járványhelyzet miatt két év kihagyás után az ADUKÖVI Szakszervezet 2022. június 14-én újra megtarthatta a már hagyományossá vált sportnapot az igazgatóság Petőfi-szigeti vízitelepén, immár XXII. alkalommal.

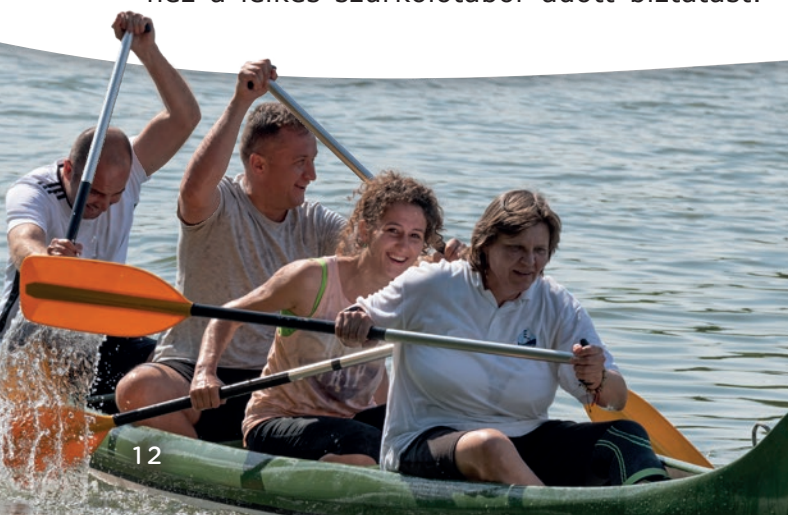
A rendezvényen közel száz kolléga vett részt, akik egyénileg és csapatsportágakban mérhették össze tudásukat. Az idei nagy kedvenc ismét a csocsó volt, valamint az újdonságként indított 4-es kenuk versenye. Emellett bizonyíthattak a röplabda és pingpong kedvelői is, valamint az ügyesebb kezűek pikádó és kosárra dobás sportágban. Mindenki ott volt a győzni akarás, küzdöttek a „fényes aranyért”, amihez a lelkes szurkolótábor adott biztatást.

Az egyes versenyszámokban, női, férfi, illetve csapat kategóriában a dobogós helyezést elért kollégák oklevélben részesültek, amelyet Telkes Róbert igazgató úrtól vehettek át.

A nagy izgalmak után a bográcokra terelődött a figyelem, hisz finom falatok várták a jólesően elfáradt csapatot. Az este hátralévő részében frissítő italok és finom sütemény mellett folytathatták a kollégák a beszélgetéseket, baráti játszmákat, de a jó szórakozás sem maradhatott el, hisz fergeteges karaoke-parti dobta fel a hangulatot.

Ez a nap jó alkalmat teremtett az aktív időtöltésre, kollégákkal való ismerkedésre, csapatépitésre. Mindenki nagyon jó élményekkel gazdagodott és már várják a folytatást.

Fábik Éva | víziközmű referens, VGVO

Duna napi kerékpártúra

A nemzetközi Duna naphoz fűződően már hagyománnyá vált, hogy igazgatóságunk a Magyar Hidrológiai Társaság Bács-Kiskun megyei Területi Szervezetével karöltve egy-egy vízfolyás vagy állóvíz testközelből történő megfigyelését ütemezi be akár vízen, akár két keréken. Idén Magyarország harmadik legnagyobb természetes tavát, a Velencei-tavat vettük célba.

Agárdon pattantunk fel a kerékpárokra, majd a Dinnyés-Kajtori-csatorna irányába indulva megfigyeltük a „Velencei-tavi partfal komplex, fenntartható rehabilitációja” című projekt során kialakított zagytározókat, megvalósult fejlesztéseket. Mivel a 24 km² területű szikes tó közel 40%-át nádas borítja, az utunk első felében a vizet csak távolról láthattuk, annál inkább a védett területen előforduló madárvilágot.

Csapatunk kihívásra vállalkozó tagjai feltekertek a nem kis megpróbáltatást jelentő, 2,3 km hosszúságú emelkedőn, a tó északi oldalán lévő Bence-hegyi kilátóhoz. Cserébe gyönyörű, a tóra és a környező hegyekkel tarkított tájra néző panoráma tárult elénk. Miután eleget gyönyörködtünk a 360 fokos kilátásban, a csúcsról legurulva a jól megérdemelt lejtő sem maradt el. Addig a csapat másik fele a Velencei-tó partján felfrissülve nyugtázta, hogy a túra több mint felét már megtették. A rövid megálló során megállapíthattuk, hogy a tó vízminősége és hőmér-

séklete is megfelelő. Bátran kerekedtünk fel ismét a járgányainkkal, hiszen csak 8 km volt hátra, melyet a strandokkal, nyaralókkal szegélyezett parton, a víz közvetlen közelségében tettünk meg. A tanulmányi kirándulás során rövid ismertetőt is hallhattunk a Velencei-tó műszaki paramétereiről, vízpótlását és lecsapolását biztosító csatornáiról, továbbá a tavalyi év során sokat emlegetett vízminőségi kérdéseiről.

A 30 km-es kört hátunk mögött hagyva elégedetten indultunk haza. Megállapítottunk, hogy vízügyesként érdemes időnként az igazgatóságunk működési területén kívülre is kitekinteni, és országunk ismert vizeitestjeiről közelebbről tájékozódni.

Vida Zsuzsanna | vízhasznosítási referens, BÖO

Vízrajzi tájékoztató 2022 I. negyedévéről

Az idei késő téli és kora tavaszi időszakban a sokéves átlagnál melegebbnek bizonyult a január és a február, valamint mindvégig szárazabb időjárási körülmények álltak fenn. A Duna felső vízgyűjtőjén számottevően átlag feletti hőmérsékletek uralkodtak januárban és februárban, márciusban átlag körüli hőmérsékletek voltak jellemzők, ezért a hóvízkészlet mindvégig a sokévi átlag alatt alakult. Március végén a hóban tárolt vízkészlet mennyisége a sokéves minimumérték alá csökkent.

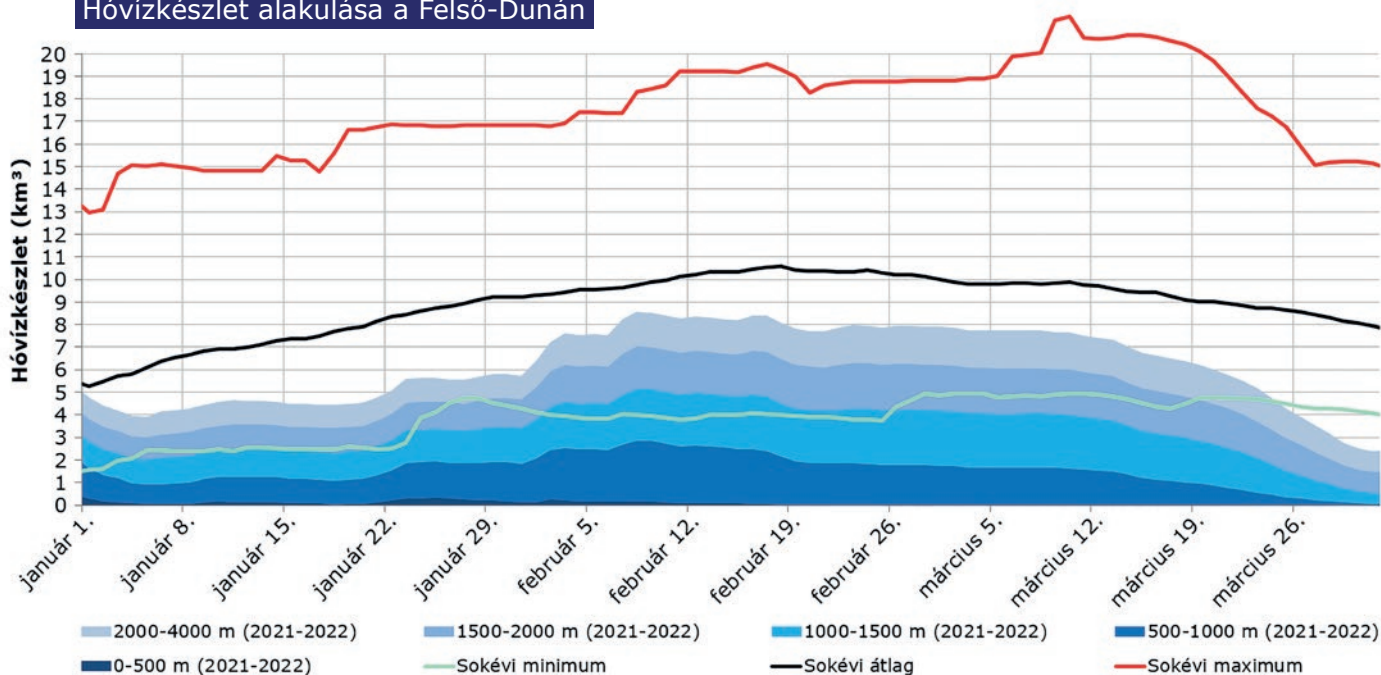
1. A Duna vízjárása

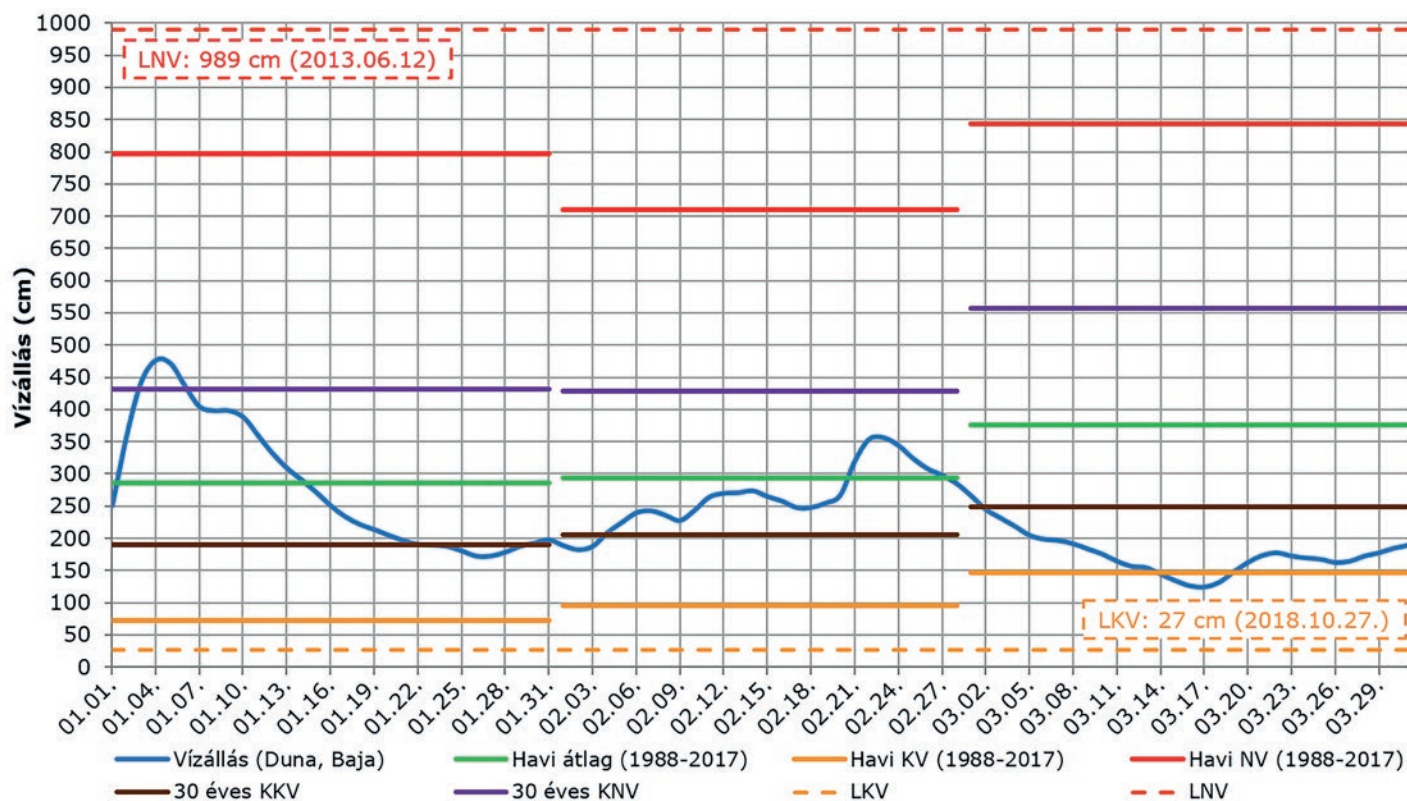
December legvégén a Felső-Duna vízgyűjtőin jelentős mennyiségű (40,7 mm) csapadék hullott, időben egyenlőtlen eloszlásban, amely számottevő árhullám kialakulását eredményezte. Intenzívebb áradás január 1-től volt tapasztalható. A Duna a bajai szelvényben január 4-én, a kora délutáni órákban tetőzött 479 cm-es vízállással. Január elején a vízgyűjtőkön kisebb csapadékot regisztráltak, és az enyhülés miatt a hóban tárolt vízkészlet mennyisége is csökkent. A csapadék és a hóolvadás következtében az apadás enyhén áradóba, illetve stagnálóba váltott. A hónap második hetében a lehülésnek köszönhetően nem érkezett utánpótlás a Duna vízhozamához, ezért január 9-től apadás kezdődött, amely egészen 27-ig

tartott, amikor a hozzáfolyásból származó vízhozam többlet elérte a bajai szelvényt. Február elején vegyes halmazállapotú csapadék hullott a vízgyűjtőkön, melynek következtében a vízállás emelkedni kezdett. A tetőzés a bajai szelvényben február 7-én, a déli órákban, 245 cm-es vízállással következett be. Ezt követően néhány deciméteres apadás volt megfigyelhető. Február közepén a lehulló csapadék hatására a Duna áradóba fordult. A tetőzés február 22-én következett be a bajai szelvényben, 360 cm-es vízállással, amely egyben a tárgyidőszak legmagasabbja is volt. Március elején a csapadékmentes időjárás hatására tovább folytatódott az apadás. Március közepétől a felmelegedő időjárás hatására jelentősen csökkent a Duna Nagymaros feletti vízgyűjtő területén a hóban tárolt vízkészlet mennyisége. Az olvadásból származó hozzáfolyás hatására néhány deciméteres vízszintemelkedés volt megfigyelhető a folyamon. A legalacsonyabb vízszintet a bajai szelvényben (163 cm) március 26-án észleltük, ezt követően a Duna vízszintje elnyújtott áradásba fordult.

A hőmennyiség az idei téli időszakban december végéig a sokévi átlagos mennyiség felett alakult. Január 1-jén 4,750 km³ volt a hóban tárolt vízkészlet értéke, majd a hónap elején jelentősen csökkent a hóvízkészlet. (1. ábra)

1. ábra
Hóvízkészlet alakulása a Felső-Dunán

2. ábra

Vízállások alakulása a Duna bajai szelvényében

Ezt követően kisebb megszakításokkal február első feléig folyamatos emelkedés volt tapasztalható. Az ideai maximumot február 8-án érte el a hóvízkészlet, ekkor 8,552 km³-t jegyeztek. Ez az érték a sokévi átlag (9,764 km³) közel 88% át tette ki. Innentől kismértékű olvadás volt jellemző, majd március közepén intenzívvé vált az olvadás. Március 31-én 2,386 km³ volt a hóban tárolt vízkészlet.

2021 első negyedéve a vízgyűjtőre hulló csapadékot tekintve változékony időszak volt. A január és március hónapok kifejezetten száraznak bizonyultak, februárban az átlagos csapadéknál 13%-kal több hullott.

Össességében az átlagosnál jóval enyhébb téli időszak, valamint a hóban tárolt vízkészlet átlagon aluli értéke, illetve a hó fokozatos olvadása következtében nem alakult ki jelentős árhullám a Dunán. (2. ábra)

2. Hidrometeorológiai helyzet az ADUVIZIG területén

Az idei év januárja és februárja jellemzően az átlagosnál melegebbnek bizonyult: a februári átlaghőmérséklet (5,5 °C) jelentősen felülmúlta a sokévi átlagértéket (2,0 °C). A fagypont alatti középhőmérsékletű napok száma januárban 14 volt, amely 1 nappal több a sokévi átlaghoz képest. A január

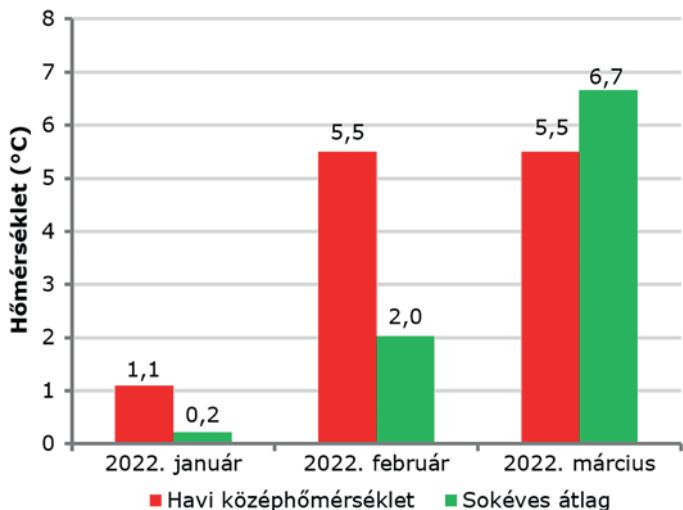
havi csapadékösszeg mindössze 4 mm volt, az ilyenkor szokásos érték (33 mm) helyett. Az extrém éghajlati indexek az alábbiak szerint alakultak (zárójelben a sokéves átlagértékek):

- Fagyos napok (azaz a fagypont alatti minimumhőmérsékletű napok): 24 (22)
- Téli napok (azaz a fagypont alatti maximumhőmérsékletű napok): 2 (6)
- Zord napok (azaz a -10 °C alatti minimumhőmérsékletű napok): 4 (2)

A december végi, január eleji, meglehetősen enyhe időt követően január első felében jelentős lehűlés érkezett, számottevő csapadék nélkül. Az őszi vetések kedvező állapotba kerültek, azonban a hótakaró hiányzott. Februárban nem volt fagypont alatti középhőmérsékletű nap. A hónap második felében több alkalommal is 10 °C feletti nappali csúcshőmérsékleteket regisztráltunk. A havi csapadékösszeg (7 mm) jelentős mértékben elmaradt a sokévi átlagtól (36 mm). Az extrém éghajlati indexek az alábbiak szerint alakultak (zárójelben a sokéves átlagértékek):

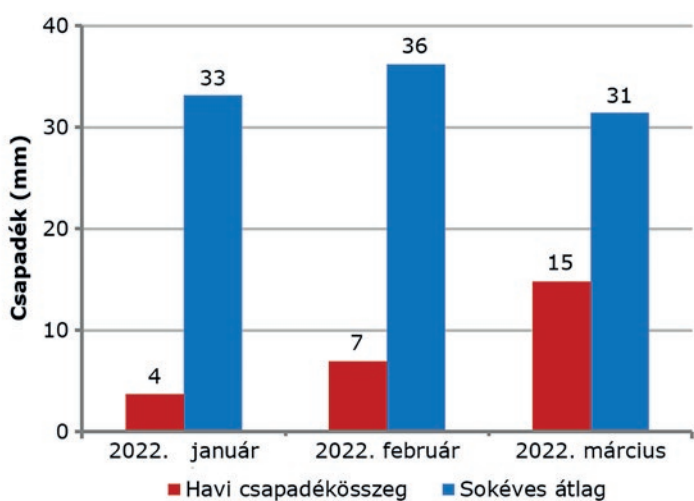
- Fagyos napok: 18 (18)
- Téli napok: 0 (3)
- Zord napok: 0 (3)

Februárban tartós északnyugati áramlással folyamatosan érkeztek térségünkbe az időjárási frontok, azonban csapadékot nem szállítottak. A gyakran erős légáramlás is tovább szárította az egyébként is kevés nedvességet tartalmazó talajt.

3. ábra
A havi átlaghőmérséklet alakulása 2022 I. negyedévében

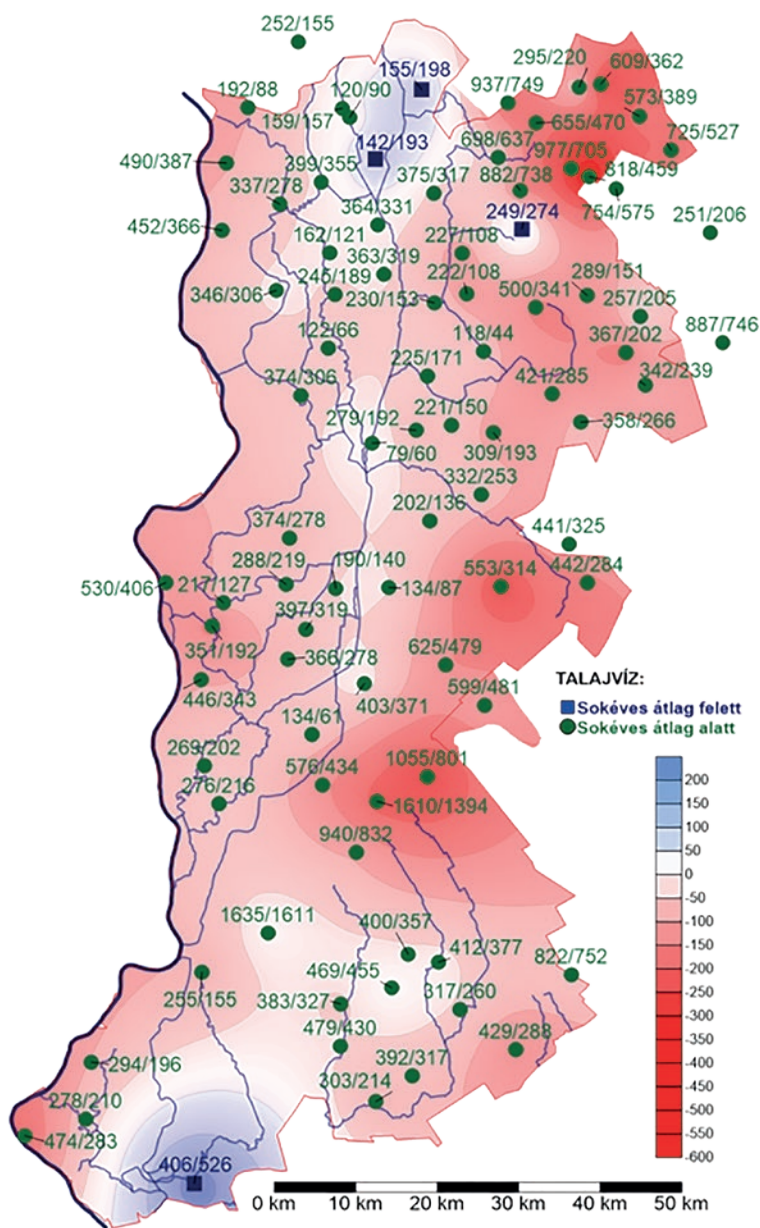
Márciusban a havi középhőmérséklet (5,5 °C) némileg elmaradt a sokéves átlagtól (6,7 °C). A hónap zömében előfordultak még reggeli fagyok. A hónap végén az erőteljes melegedés hatására a napi maximumhőmérséklet többször alakult 20 °C felett. Márciusban az északkeletre forduló áramlás tartósan száraz és hűvös levegőt szállított fölénk. (3-4. ábra)

4. ábra
Csapadékviszonyok alakulása 2022 I. negyedévében

Az első három hónapban tapasztalt minimális csapadék és a gyakran szeles idő miatt jobbra a talajvízszintek csökkenése volt tapasztalható. A növények vízfelvételét jelentősen megnehezítő talajvízszint-csökkenés elsősorban a Sárköz nyugati részén (Bátya, Kalocsa települések környékén), Újmohács és Kunbaja térségében, valamint Lajosmizse és az Illancs körzetében volt jellemző. A talajvízszintek a kutak túlnyomó részében a sokévi minimum (1981–2010) érték körül, illetve az alatt alakultak. (4. ábra)

Horváth Kamilla | vízrajzi ügyintéző
Keresztesy Attila | vízrajzi ügyintéző

4. ábra
Sokéves havi átlagértékhez viszonyított talajvízszintek 2022. március végén

A Csornai duzzasztó rekonstrukciója

Előzmények

2022 januárjában az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Kalocsai Szakaszmérnöksége a Duna-völgyi-főcsatorna 55+090 cskm szelvényében lévő Csornai duzzasztó meghibásodását tapasztalta. Vízkormányzás során a zsilip fő elzárását biztosító középső redőnyös zsiliptáblája megakadt, majd további mozgatás során megszorult. A meghibásodás kivizsgálása során kiderült, hogy a probléma a zsiliptábla vízfelszín alatt elhelyezkedő szakaszát érintheti, így a szakaszmérnökség 2022. február 10-én megkísérelte feltárni a lehetséges okokat. Ennek során kiderült, hogy a probléma összetett. A redőny szerkezet összehúzásáért felelős jobb oldali köracél a víz alatti, leromlott és korrodált állapotú redőnyökön átszakadt, melynek hatására a redőny szerkezet aszimmetrikusan szétnyílt. Az ily módon megfeszült redőnyelemek ezt követően a megvezető horonyból kifordultak és megszorultak.

Tekintettel a meghibásodás volumenére, továbbá a műtárgy belvízrendszerben betöltött kulcsfontosságú szerepére, a zsilip szakszerű és azonnali javítása vált szükségesszerűvé.

Rekonstrukciós munkálatok

Az előkészítő munkálatok részeként sor került a másodlagos elzáróhornyokba telepíthető elzárótáblák legyártására. Összesen 4 db 5,0 m x 2,8 m méretű tábla elkészítésére került sor, melyek alja egy-egy I400-as acél gerendából került kialakításra, erre kerültek a 15 x 15 cm-es fenyőgerendák. A szerkezeti elemek pontos összeillesztést laposacél kenyelek biztosították.

Az elzárótáblák elhelyezése az igazgatóság TATRA T 158/1 darus tehergépkocsijával valósult meg. Fóliaterítést követően megtörtént a dupla elzárások közéinek mintegy 12 m³ földanyaggal való áttöltése.

Az áttöltést követően az igazgatóság Műszaki Biztonsági Csoportja megkezdte a zsilipkamra víztelenítését. A további biztonságos munkavégzés érdekében sor került az elzárótáblák kidúcolására, amely 4 db 15 x 15 cm-es fenyőgerendával és függőleges hevedergerendákkal valósult meg. Víztelenítést követően jól láthatóvá vált a redőnyelemeket megvezető szögvas szerkezet leromlott állapota. Megkezdődött a kifogásolható állapotú szerkezeti elemek eltávolítása.

Sor került a leromlott állapotú szögvas tartóelemek tokszerkezetből történő eltávolítására, a meglévő fém felületek csiszolására, korrózióvédelmére. Az előkészített, új szögvas elemek pontos méretre szabása a helyszínen történt meg, ezt követően kerültek behegesztésre. A felújított tokszerkezet ezt követően mindkét oldalon korróziógátló festést kapott. A zsiliptábla redőnyelegeinek felújítása – az egyes elemek állapotától függően – részben műhelymunkában, részben a helyszínen valósult meg.

A felújított elemek összeillesztését követően megtörtént az elzárótáblákat megtámasztó dúcolatok bontása, majd a zsilip száraz mozgatósi próbája. Az új redőnyelem-kiosztás okán szükségessé vált az alsó tagok sarokelemeinek kismértékű átalakítása, melyet követően a száraz mozgatósi próba sikeresen lezajlott.

Az ideiglenes elzárások bontását megelőzően megtörtént a közbenső szegmens vízzel történő feltöltése, így a kiemelés kiegyenlített vízszint mellett történt meg.

Koch Gábor | szakmai főtanácsadó, BÖO

HATÁRAINKON TÚL

Közös magyar–szerb vízhozammérés a Kígyós-főcsatorna vízgyűjtőjén

2022. május 26-án – több mint 2 év kihagyás után – az Alsó-Duna-völgyi Igazgatóság Vízrajzi Osztályának szakemberei szerbiai kollégáikkal közös vízhozammérést hajtottak végre a Kígyós-főcsatornán és a Bácsbokodi-Kígyós-csatornán.

A mérésekre az előre egyeztetett mérési ütemterv szerinti időpontban került sor. A szakemberek a Bácsbokodi-Kígyós-csatornán Bácsborsódnál, a Kígyós-főcsatornán pedig Katymár és a szerbiai Regőce térségében hajtottak végre vízhozamméréseket, megismerve ezáltal a határtérség csatornáin egységnyi idő alatt átfolyó víz mennyiségét. A mért értékek 25 l/s és 38 l/s között szóródtak.

Az ADUVIZIG Vízrajzi Osztályáról és a szerbiai Köztársasági Hidrometeorológiai Intézettől egyaránt 2-2 fő képviseltette magát. A feladat elvégzéshez forgószárnyas, illetve indukciós áramlásmérő műszert használtak munkatársaink. A méréseket mindkét fél sikeresen elvégezte, melyet követően az eredmények közös kiértékelése is megtörtént.

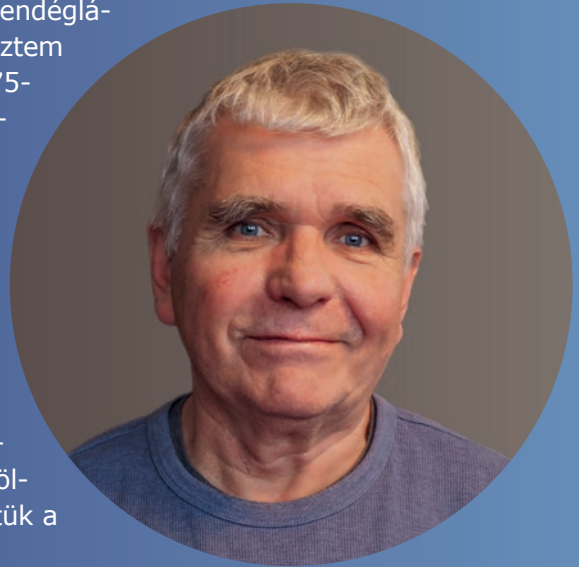

Geszthelyi Norbert | vízrajzi ügyintéző

Interjú Újházi Györggyel

Rövid bemutatkozás

1956. február 6-án születtem Jánoshalmán. Szüleim a vendéglátásban dolgoztak. Az általános iskolát Jánoshalmán végeztem el, majd családommal Bajára költöztünk és 1971-től 1975-ig a Tóth Kálmán Gimnázium és Szakközépiskolában folytattam a tanulmányaimat az érettségi bizonyítvány megszerzéséig. Ezek után engem is a vendéglátó szakma felé sodort az élet, ebben kezdtem el dolgozni Baján, az azóta már megszűnt Pálma étteremben, majd a Sugovica szálló és étteremben, illetve később a Véndió vendéglőben. A vendéglátós évek közben elvégeztem egy felszolgáloi-üzletvezetői tanfolyamot is. A sorkatonai szolgálatot 1979–81 között Budapesten, a budaörsi úton teljesítettem a díszszóaljnál. 1986-ban házasodtunk össze feleségemmel, Gyöngyivel, és Szeremlére költöztünk az ő szülői házába, melyhez később hozzáépítettük a sajátunkat. Három fiunk született, Bálint, Áron és Donát.

Hogyan kerültél kapcsolatba a vízüggyel? Mi keltette fel az érdeklődésedet a szakma iránt?

Azt hiszem leginkább a természet, az erdők, a Duna, a töltések... ezek közelsége és szeretete számomra mindig is olyan dolog volt, amit nagyon szerettem, a magaménak éreztem és ez ma sincs másképp. 1988-ban megpályáztam a szeremlei gátőri pozíciót, mivel az elődöm nyugdíjba vonult. Felvettek és ezzel elkezdődött a 32 éves vízügyi szolgálatom, egy olyan életút, amit akkor még csak nem is sejtettem. Vízügyi ismeretségem már volt, hiszen a szüleim gyermekkoromban az érsekcsanádi Rév csárdában dolgoztak és abban az időben Brachinger Tamás volt a csanádi gátőr, aki később a munkahelyi vezetőm lett.

A gátőri szolgálat egy különleges dolog, azt lehet mondani, hogy egy külön, önálló szakma. Mit gondolsz róla?

Egyszer egy vezetőm azt mondta, hogy a gátőr tulajdonképpen házigazda legyen. Ne a vízügyi szakmai részt irányítsa, arra ott vannak a mérnök urak (mosolyog), a gátőr pedig mindenkinél jobban ismerje a saját kis szakaszát, területét. Legyen képben annak sajátosságaival és kérdés esetén azonnal tudjon azokra választ adni, naprakészen, gyorsan reagálni. Ismerje az utakat, a problémás részeket, tudja, hogy az adott szituációkban egy helyszínre a területén hogyan lehet eljutni, azt merre és miképp lehet megközelíteni. Ez egy árvíz esetén különösen fontos, hiszen, akit olyankor akár messziről odavezényelnek, ő biztosan nem fogja annyira ismerni a területet, mint a gátőr, aki akár minden nap bejárja azt.

Tisasasi buzgár (2000)

Természetesen a dolgok szakmai részeit is érdekesnek tartottam ebben a 32 évben, különösen, hogy miképp működik egy-egy töltésszakasz, hiszen minden árvízzel szemben más és más dolgokat tapasztaltam. Ahogyan minden árvíz is szintén másképp viselkedett időben. Például, hogy mennyire volt fakadóvíz, hol jelentkeztek buzgárok és a különböző jelenségek.

A szeremlei gátórházat nagyon szerettük, azonban az ivóvíz akkori rossz minősége miatt csak két évet laktunk benne. A kedvenc filmem A tanú (nevet).

Kik voltak azok a kollégák, akik hatással voltak a pályafutásodra? Kikre emlékszel szívesen, illetve kik segítettek és kiket támogattál?

Részemről úgy érzem, hogy minden kollégával jóban voltam. Legyen az vezető, vagy beosztott dolgozó. Hogy a szívemhez ki állt közelebb? Hát, talán azok az emberek, akikkel sűrűbben találkoztam. Nagyon jóban voltam Brachinger Tamással, hiszen ő sűrűn járt ki hozzám. Azokat a kollégákat csíptem, akiknek jó humoruk volt. Tamás mondta sokszor, hogy a humorodat ne veszítsd el, az legyen meg mindig. A fiatalok közül Bubreg Zoli is ilyen például. Aztán a szomszédommal, a Gyuricza Pistivel, már csak a korunkból kifolyólag is jó volt a kapcsolat. Jóllehet a Pisti éppen egy olyan személyiség, akivel nem tudom elképzelni, hogy bárki is rosszban tudna lenni (nevet). A fiataloknak, pedig próbáltam átadni, mindazt, amit én megtanultam, a legjobb tudásom szerint.

Mik voltak azok a szakmai események, amik meghatározóak voltak a pályafutásod során?

Kezdjük akkor a saját területemmel. Két nyárigát található a hullámtéren, a Kondorosi és a Bátai nyárigátak, amik a kisebb vizeket hivatottak megfogni illetve az ott található mezőgazdasági, erdészeti területeket védeni. Ezek ma már talán nem kapnak akkora hangsúlyt, mint annak idején, hiszen a kezelésük is megváltozott. A '80-as évektől több árvíz volt, amikor ezek megsérültek, átszakadtak, majd helyreállításra kerültek, de a 2000-es évek után a Bátai több helyen átszakadt, viszont azóta még nem került újabb helyreállításra, szemben a Kondorosival. Jóllehet mi ezeken sosem védekeztünk csak figyelemmel kísértük, tanácsokat adtunk és besegítettünk építőanyaggal, ha kellett.

A fővédvonalai szakaszom, hála égnek, mindig jól helytállt, érezhetőek voltak a korábbi évek töltéserősítései. Kisebb jelenségektől eltekintve nem mondhatnám, hogy bármi probléma is lett volna valaha. Idegenben pedig a 2000. évi tiszai árvizet tudnám kiemelni. Tiszazug területére voltam vezényelve, méghozzá Tizasasra, ahol az akkor és azóta is elhíresült nagy buzgár alakult ki. Építettük a nagy ellennyomó medencétet, a bordás megtámasztást, közben a szakemberek mérték a hőmérsékletet, a búvárok pedig a víz alatt kutattak. Éjjel-nappal dolgoztunk, raktuk a homokzsákot... hát nem mondom, hogy könnyen, de végül csak sikerült elfogunk a buzgárt.

2020-ban a Víz Világnapja alkalmából nagy megtiszteltetésben volt részem, Miniszteri Elismerő Oklevelet vehettem át.

Tudvalevő, hogy a vízügy mellett egy vendéglátási vállalkozásod is volt és van is. Mennyire volt nehéz egyszerre helytállni mindkettőben?

Így van, kemény időszak volt, hiszen a vízügyi munkaidő után kezdődött a vendéglátós műszak. Különösen, akkor volt nehéz, amikor jöttek a gyerekek. Kettős dolog ez, aminek megvolt a szépsége.

Felújított szolgálati kerékpár

Második munkahely

A '90-es évek elején indítottam a vállalkozásomat, a Piccolót. Ott az egységemben társaságban voltam, a vízügyes mindennapokban pedig, mint akármelyik gátőr, javarészt egyedül. Ezért is szerettem a munkámat, mert olyankor egyben ki is tudtam kapcsolni egy keveset, elvonulni a zajból a természetbe. Szükségem volt erre mindig. Kiegészítette a kettő egymást, megvolt a maga kis egyensúlya. Ettől függetlenül valahogy a vízügyes létet mindig jobban szerettem, az inkább én vagyok. Persze miután elkezdődtek a közfoglalkoztatási programok, a nagy létszámokkal, ez megváltozott.

Most, hogy nyugdíjas lettél szerepet játszik e még a vízügyes szakma az életedben?

Hát, azért csak 32 évet eltöltöttem ott... az életem egy jó nagy részét, szóval akarva-akaratlan is hagyott nyomokat. A búcsúztatómon a jó öreg Csepel szolgálati kerékpáromat felújítva megkaptam, szerencsére közel a gát, úgyhogy bármikor ki tudok menni, és megyek is örömmel.

Mivel töltöd szívesen a nyugdíjas napokat?

A két nagyobbik fiamnál vannak már unokáink, Zselyke és Benett. Rájuk vigyázunk a feleségemmel, amikor csak kell, illetve a vállalkozás az megmaradt, úgyhogy ki vannak töltve a napok továbbra is. Szeretek a növényekkel is foglalkozni, jó nagy a porta, úgyhogy ott is mindig van mit csinálni.

Hogyan emlékszel vissza erre a 32 évre, mik a kedves emlékek?

Összességében nagyon jó szívvel gondolok vissza. Annak idején több két-három napos szakmai, és egyben kikapcsolódási jellegű gátőri kirándulás is megrendezésre került csapatépítésként. Voltunk Egerben, Győrben, a Kis-Balatonon... ezek nagyon jók voltak. Régebben több összekovácsoló jellegű program volt, mint az utóbbi években. Ezek voltak kötetlen beszélgetések és megismertük egymást közelebbről a kollégákkal. Így ki tudott alakulni egy jó kollektíva és ez a munkavégzésünket is könnyebbé, családiasabbá tette, szívesen és örömmel segítettünk egymásnak.

Mit tanácsolsz a következő vízügyes generációknak?

A mai világban sokszor talán egymás tolerálása az egyik legnagyobb feladat. Egymáshoz oda-vissza méltósággal viszonyuljanak, előítéletek, feltételezések nélkül, és ne a hibát keressék a másokban. Beszélgesse nek többet, és ismerjék meg egymást. Talán ez lenne az én kis gátőri üzenetem.

Lejegyezte:

Brachinger Balázs | területi műszaki referens, BSZM

“

Végezze
mindenki a
feladatát és ne
morogjon. :)

”

Tiszasas (2000)

BAJA MEGYEI JOGÚ VÁROS

Baja város közönségének régi vágya vált valóra azal, hogy 2022. május 1-jén Bács-Kiskun megye Kecskemét után legnagyobb települését az országgyűlés megyei jogú városná nyilvánította. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény módosításával e címet kapta meg Esztergom is, ezzel 25-re emelkedett ezen városok száma. Megyei jogú városnak minősülnek a megyeszékhelyek, az ötvenezer főnél nagyobb lakosságszámú települések és megszerzhette e kiváltságot némely kulturálisan, gazdaságilag jelentősebb város is.

Baja közel harmincöt ezres lélekszámával ugyan nem éri el az ötvenezres határt, de járási székhely szerepe és a történelem folyamán változó-fejlődő közigazgatási státusza az elmúlt évtizedekben felszínen tartotta azt az igényt, hogy bekerülhessen a megyei jogú városok sorába. A Bajához legközelebb eső megyeszékhely a valamivel kevesebb lakosságú Szekszárd, a két nagyváros, Pécs és Szeged pedig ha kicsivel is, de közelebb fekszik, mint Bács-Kiskun megye székhelye, Kecskemét.

A Sugovica-parti település már a középkorban is mezőváros lehetett, a 15. században említik országos vásárait. A török hódoltság előtt a Bodrogvár székhelyű Bodrog vármegye egyik helyisége volt. Ennek emlékéét őrzi, hogy a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye területi beosztása szerint a Bajai espereskerület ma is a Bodrogi főesperesség része. A százötven éves török uralom idején a város a szegedi szandzsákhhoz tartozó bajai náhije, azaz egy járásnyi nagyságú közigazgatási terület központja, erődítménnyel és nagy kikötővel.

A török kiűzése után a Bácskának nevezett Duna-Tisza közti területtel együtt a magyar királyi kamara tulajdonába került, azaz kincstári birtok lett. I. Lipót német-római császár és magyar király 1696. december 24-én kelt oklevelével a települést szabadalmas kamarai mezővárossá tette. A kiváltságlevélben az uralkodó többek között engedélyezte, hogy a lakosok tizenkét idősebb esküdtet és bírót válasszanak, valamint hogy évente három országos vásárt tartsanak.

A kincstártól 1726-ban szerezte vissza a török idők előtti bajai birtokát a czoborszentmihályi gróf Czobor család, majd tulajdonosváltások után a város és a bajai uradalom Mária Terézia engedélyével, 1750-ben gyaraki gróf Grassalkovich Antal kezébe került. A földesúr szabályozta a város közigazgatását és elrendelte, hogy a telepítések által többnemzetiségűvé vált helységben évente felváltva magyar, német és rác (görögkeleti szerb) polgárnak kell betöltenie a választott bírói tisztet, ami a mai értelemben vett polgármesterségnek felelt meg. A helytartótanács 1730-ban a szomszédos, de a török uralom alatt teljesen elmosódott határu és bizonytalan területű Bodrog és Bács vármegyét egyesítette, az összevonást az országgyűlés 1802. évi VIII. törvénycikkben szentesítette. Az így kialakult Bács-Bodrog vármegye székhelye annak ellenére Zombor lett, hogy a 18. században a helyben lakó nemeség nagyobb száma miatt sokszor itt tartották a megyei közgyűléseket és Klobusiczky Ferenc kalocsai érsek elsősorban Bács, másodsorban Baja székhellyé nyilvánításáért küzdött a helytartótanács előtt. A vármegyében e korban három város is büszkélkedhetett a legmagasabb ranggal: Újvidék 1748-ban, Zombor 1749-ben, Szabadka pedig 1779-ben vált szabad királyi várossá.

A három nemzedéken át birtokos Grassalkovich család 1841-ben fiágon kihalt, majd ismét tulajdonosváltások következtek, végül 1856-ban az utolsó földesúr zichi és vásonkeői gróf Zichy-Ferraris Bódog (Félix) lett, akitől a város 1862-ben 722 ezer forintért megváltotta magát. Az önállóvá vált mezőváros 1866-ban kérelmezte, hogy vegyék fel a szabad királyi városok sorába.

Ezt a címet ugyan nem kapta már meg, vi-

I. Lipót magyar király
(1640-1705)

Gyaraki gróf Grassalkovich Antal
(1694-1771)

szont az országgyűlés az 1873. évi XI. törvény-cikkkel Hódmezővásárhely társaságában a törvényhatósági joggal felruházott városok közé emelte. Magyarországon törvényhatóságnak minősültek 1870 óta a vármegyék és az e joggal felruházott (rövidítve: th. j. vagy tj.) városok. Ezek közé számítottott a korábbi negyvenhat szabad királyi város és további húsz helység (pl.: Kecskemét, Nagyvárad). E státusz kivonta a törvényhatósági jogú városokat a vármegyék joghatósága alól és a megyékkal azonos szintű jogállást biztosított számukra. Így élükön nem csak az önkormányzati önállóságot megtestesítő választott polgármester, hanem a kormányzat képviselője, a király által kinevezett városi főispán is megjelent.

Az I. világháborút követően, 1918. november 14-én Baja szerb megszállás alá került. A trianoni békeszerződéssel ugyan a várost és környékét Magyarországnak ítélték, de csak 1921. augusztus 19-én térhetett vissza az anyaországba. A vármegye nagyobbik, déli része (8677 km²) a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság fennhatósága alá tartozott, míg kisebbik, északi részén (1685 km²) működött tovább Bács-Bodrog vármegye, az ún. Csonka Bácska. Ekkor vált Baja a kis területű vármegye székhelyévé, amelyhez a vármegyeháza 1923-re készült el (a mai rendőrség és a Bányai Júlia középiskola épülete). A vármegye déli részét 1941-ben csatolták vissza

Magyarországhoz, ekkor Baja elvesztette székhely státuszát, és az adminisztráció visszaköltözött Zomborba. A II. világháború befejeztével Bács-Bodrog vármegye maradványa újra a trianoni határok között találta magát, amelynek székhelye mintegy öt évre ismét Baja lett. A szocialista tanácsrendszer 1950-ben történt bevezetésével a történelmi vármegye maradványa is megszűnt, és Bács-Bodrogból valamint Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye nagyobb részéből Kecskemét székhellyel a minisztertanács létrehozta az új Bács-Kiskun megyét. Ezzel megszűnt Baja törvényhatósági jogállása, illetve megyeszékhely szerepe, és városként valamint járási központként látta el közigazgatási feladatait. E fejlődés ívét szemlélve érthető meg, hogy mit jelenthet e település számára a megyei jogú várossá nyilvánítás. A történelmi eseményről készült emlékiratot Zsigó Róbert államtitkár, Baja és térsége országgyűlési képviselője, a törvény módosítás kezdeményezője 2022. március 24-én az ADUVIZIG székházában személyes találkozón nyújtotta át Telkes Róbert igazgató úrnak. A várost méltató dokumentum tartalmazza a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény módosításának indoklását. Az önkormányzat május 26-án ünnepélyes testületi ülést tartott a megyei jogú várossá válás alkalmából.

DR. PETZ GÁBOR | OSZTÁLYVEZETŐ, IJO

Felhasznált irodalom:

Kemény Simon: Csonka-Bácska tükre, Homok, 1931.
 Dr. Rapcsányi Jakab: Baja és Bács-Bodrog vármegye községei, Bp., 1934.
 Paul Flach: Die königlichen Privilegienbriefe der Stadt Baja (Ungarn), München, 1979.
 Kőhegyi Mihály (szerk.): Baja története a kezdetektől 1944-ig, Bp., 1989.
 Hoppál Dezső: A történelmi Magyarország vármegyéinek címerai, Bp., 2001.
 Erky-Nagy Tibor: Szidbád Baján járt, 2013.
 Merk Zsuzsa: Baja története (<https://baja.hu/index.php/turizmus/varosunk/varostortenet>)
 A Wikipédia vonatkozó szócikkei.

Képek:

Baja város címere, amely az 1696-os kiváltságlevél keltére, Ádám Éva napjára emlékeztet
 forrás: https://hu.wikibooks.org/wiki/C%C3%ADmerhat%C3%A1roz%C3%B3/Baja_c%C3%ADmere
 I. Lipót magyar király (1640-1705)
 forrás: <https://regiritka.oszk.hu/apponyi-metszetek/i-lipot-mellkepe/>
 Gyaraki gróf Grassalkovich Antal (1694-1771), Baja földesura
 forrás: <https://gdl.hu/2020/12/01/grassalkovich-antal-emlekere/>
 1960: konflis a Béke téren
 forrás: <https://bajaikepek.hu/2018/05/06/1960-konflis-a-beke-teren/>

Fotó: Bartók Tamás (FETIVIZIG)

Oktatási tájékoztató 2022. I. félévéről

A 2022. év az előző évektől eltérően végre nem a koronavírus elleni védekezés jegyében kezdődött. Ennek ellenére a képzések tervezése során a képernyős munkakörben dolgozók részére elsősorban e-learning-képzések kerültek ajánlásra. Az előző évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy dolgozók szívesen választották a képzésnek ezt a formáját. Mivel az alap- és középfokú munkakört betöltő dolgozók jelentős részénél csak jelenléti képzésekkel valósítható meg továbbképzés, részükre többségében gyakorlati képzési lehetőségeket próbáltunk kínálni. A képzések tervezésekor fontos szempont volt, hogy az előző évekhez hasonlóan mind a jelenléti, mind az e-learning-képzések esetében az adott dolgozó munkaköréhez igazodó ismeretek kerüljenek átadásra, felfrissítésre.

Az igazgató a 2022. évre tervezett összes jelenléti képzés megtartását engedélyezte a 2022. május 9. és 2022. május 30. közötti időszakban. Ez alapján igazgatóságunk 2022. május 30-ig 16 képzési alkalommal, 11 képzési programot valósított meg, mellyel teljesítettük az idei évre tervezett jelenléti belső képzéseinket. Az RVTV portálon a képzések zárásra is kerültek, így minden érintett megkapta a képzésekért járó továbbképzési pontokat. Ezt követően igazgatóságunk 2022. évben további jelenléti képzést nem tervez.

Az idei évben a „Vízminőségi kárelhárítási feladatok a gyakorlatban” című központi képzés lehetőséget biztosított arra, hogy a kötelezően végrehajtásra kerülő védelmi gyakorlatot a továbbképzési rendszer keretében valósítsuk meg. Ez tette lehetővé, hogy a képzést az igazgatóság alap-, közép- és felsőfokú munkakört betöltő, valamint a vezető beosztású továbbképzésre kötelezett dolgozói is elvégezhessek. Az előző évben nagy sikert arató „KRESZ ismeretek felfrissítése” című képzés az idei év-

től nem csak az alapfokú, hanem a középfokú munkakört betöltők által is elvégezhetővé vált. Ezen az oktatáson is nagy számban vettek részt munkatársaink.

A visszajelzések alapján elmondható, hogy a megvalósított oktatások szakmai tartalmát, oktatók felkészültségét, a résztvevők kiemelkedőre értékelték.

Az igazgatóság által szervezett képzéseken túl több, az Országos Vízügyi Főigazgatóság által szervezett jelenléti, illetve online képzés is megvalósult az év első felében. E képzések jellemzően a térinformatikai, informatikai ismeretek bővítésére, felfrissítésre, különböző vízügyi adatbázisok kezelésére vonatkoztak. Ezekre az oktatásokra mérnökök és vezető munkakört betöltők kerültek delegálásra.

A jelenléti nem igénylő e-learning-képzések első ütemben 2022. április 4. és 2022. június 10. között voltak elvégezhetőek. Az adott időszakban mindenki elvégezte a képzését. A további e-learning képzések második üteme 2022. június 13. és 2022. augusztus 12., harmadik üteme 2022. augusztus 15. és 2022. október 15. között válnak elérhetővé.

Az idei év egy új, hiánypótló lehetőséget biztosított valamennyi vízügyi igazgatóságnak a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán megvalósításra kerülő gyakorlati képzések útján. A gyakorló pályán az vízügyi ágazat árvízvédelmi gyakorlati ismeretekkel rendelkező kollégái képzik a védelmi beosztásban szereplő műszaki irányítókat és őrszemélyzetet. A képzések során az árvízi védekezésben előforduló jelenségek kerülnek szimulálásra, a résztvevők az éles helyzetekhez hasonlóan reagálhatnak az egyes jelenségekre.

A képzések lebonyolítása során először az oktatói feladatokra történő képzés valósult meg. Igazgatóságunk jelenleg három fő oktatói feladatokra kiképzett dolgozóval rendelkezik, to-

vább folyamatban van további egy fő képzése. Igazgatóságunk két oktatója 2022. május 16. és 2022. május 19. között a NYUDUVIZIG és FETIVIZIG műszaki irányítóinak, valamint az ÉMVIZIG és a TIVIZIG őrsemélyzetének képzésében működött közre a „Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek”, valamint az „Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek” című továbbképzések kapcsán. Igazgatóságunk őrsemélyzete 2022. július 13–14. és 2022. augusztus 1–2. napokon 30–30 fővel, műszaki irányítóink 2022. augusztus 15–16. és 2022. október 17–18. napokon 8–8 fővel vesz részt fenti képzéseken.

Jelenleg igazgatóságunk támogatásával két fő ár- és belvízvédelmi, egy fő vízrajzi szakmérnöki, egy fő építőmérnöki alapképzésben részt vevő közalkalmazott az NKE Víztudományi Karán, további egy fő az Óbudai Egyetem geoinformatikai szakmérnök képzését végzi, ők az idén júniusban védik meg diplomamunkájukat.

További három fő építőmérnöki alapképzésben részt vevő közalkalmazott az NKE Víztudományi Karán folytatja iskolai tanulmányait még az elkövetkezendő években.

Egy fő reményeink szerint szeptembertől a Pécsi Tudományegyetem Műszaki és Informatikai Karán szerkezet-építőmérnök szakon kezdi meg tanulmányait.

Ez év tavaszán öt fő frissítette fel tudását munkavédelmi képviselő képzésen. Jelenleg egy fő 380 órás autószerelői mesterképzésen, öt fő kishajóvezetői, további egy fő GKI-DT képzésen vesz részt.

Az ügyvédi és mérnöki kamarához tartozó közalkalmazottak folyamatosan részt vesznek szakmai területükhöz kapcsolódó továbbképzéseken. Továbbá igazgatóságunk mérlegké-

pes könyvelői, informatikusai, belső ellenőre, egyes szakprogramokat használó felhasználók folyamatosan vesznek részt szakmai továbbképzéseken.

Az idei évben több egyetemről (Nemzeti Közszoigalati Egyetem, Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar, Eötvös Loránd Tudományegyetem) négy hallgató jelentkezett nyári szakmai gyakorlat teljesítésére. Idén is fogadjuk továbbá a Szent László ÁMK kilenc diákját szakmai gyakorlatuk teljesítésének idejére. Így a nyári szünetben minden héten találkozhatunk a kollégáink mellett szakmai gyakorlatot teljesítő tanulókkal, hallgatókkal. A tanulók, hallgatók gyakorlati feladatai minden esetben a tanulmányaikhoz igazítva, a szakmai osztályok és a szakaszmérnökségek bevonásával kerültek összeállításra.

Rab Ferenc kollégánk az idei évben is több felkérést kapott a Szent László ÁMK által szervezett szakmai vizsgák vizsgaelnöki feladatainak ellátására.

Pintér Judit | képzési referens, KO

SZEMÉLYI HÍREK

Elismerés a Duna Nap alkalmából

Láng István főigazgató úr a Duna Nap alkalmából, 2022. június 29-én az OVF tanácstermében kiemelkedő és példamutató szakmai munkája elismeréséül FŐIGAZGATÓI OKLEVELET nyújtott át Szabó Balázs szakaszmérnöknek, a Bajai Szakaszmérnökség vezetőjének. Az elismeréshez szívből gratulálunk!

Duna napi előadóülés

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság Bács-Kiskun megyei Területi Szervezete 2022. június 23-án tartotta a nemzetközi Duna naphoz kapcsolódó előadóülését a Türr István-konferenciateremben. A rendezvény keretében sor került Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság története című könyv bemutatójára, valamint a Magyar Hidrológiai Társaság Bács-Kiskun megyei Területi Szervezetének négyévente megtartott vezetőségválasztására.

Az előadóülést a területi szervezet elnöke, Zellei László nyitotta meg, aki köszöntötte a megjelenteket, és át is adta a szót, az ADUVIZIG igazgatójának, Telkes Róbertnek.

Igazgató úr a résztvevők köszöntését követően elmondta, hogy egyfajta generációváltás tapasztalható a vízügyi ágazatban. A régi vízügyesektől hallott történetek, tapasztalatok, tanulságok semmiképp sem veszhetnek a feledés homályába. Ezért vált szükségessé, hogy egy könyv formájában megmaradjanak az emlékek a következő nemzedékek számára. Kiemelte Rab Ferenc gondos kutatómunkáját, aki terjedelmes anyagot gyűjtött össze igazgatóságunk történetéről. 2019-től pedig Farkas Ildikó, az OVF levéltáros munkatársa folytatta a kutatást, az összegyűjtött információk válogatását, rendszerezését, a könyv összeállítását és a szövegírási feladatokat.

Az esemény során Fejér László, c. egyetemi docens, a könyv lektora tartott előadást a vízügyi történetírásról. Szavai szerint a vízügy nem tud előrehaladni a saját történetének ismerete nélkül. Már az 1800-as években voltak olyan kiemelkedő személyiségek, akik ezt felismerték, és precíz irományokat állítottak össze a főbb vízimunkákról, vízügyi eseményekről. Sorra vette ezen kiemelkedő alakokat, valamint a vízügytörténet kutatásának intézményeit, társadalmi szervezeteit a 20. századon át egészen napjainkig.

Előadását követően Farkas Ildikó történész számolt be a könyv születésének folyamatáról. Megköszönte Rab Ferenc segítségét, aki az összegyűjtött eredményeit továbbadta a könyv megírásához, valamint az ADUVIZIG további munkatársainak támogatását, akik rendelkezésre bocsátották forrásanyagaikat, előmozdították kutatásait.

Rab Ferencnek kitartó munkája elismeréseként Telkes Róbert igazgató úr emlékérmeket nyújtott át, és eredményes nyugdíjas éveket kívánt. Szintén emlékérem elismerésben részesült Zellei László, az MHT Bács-Kiskun megyei Területi Szervezetének leköszönő elnöke a szervezetben két cikluson keresztül betöltött aktív szerepvállalásáért, valamint Fehér Gizella, aki 2011 óta a területi szervezet titkáráként lelkiismeretesen végezte feladatait.

Az előadóülésen meghallgattunk Zellei László és Fehér Gizella beszámolóját az MHT Bács-Kiskun megyei Területi Szervezetének 2019 és 2022 közötti időszakban történt tevékenységeiről, valamint a taggyűlés felmentette őket munkájuk alól. A vezetőségválasztás levezetéséhez dr. Szlávik Lajos vette át a szót, aki a tagtársak szavazását követően ki is hirdette az új vezetőség tagjait. Az elnöki feladatokat ezután Mándity Milán (ADUVIZIG) látja el, míg az alelnök továbbra is Mátyus Zoltán (Kiskunvíz KFT.) marad, titkárként pedig Vida Zsuzsanna (ADUVIZIG) fog tevékenykedni. A vezetőségi tagok között tudhatjuk Király Zsoltot (ADUVIZIG), dr. Tamás Enikő Annát (NKE VTK), Váradi Zsoltot (ADUVIZIG) és Vörös Róbertet (BÁCSVÍZ Zrt.). Az esemény az újonnan megválasztott elnök, Mándity Milán szavaival zárult, aki azzal a reménnyel tekint a jövőbe, hogy a szervezet továbbra is színvonalas programokat kínáljon.

Vida Zsuzsanna | titkár, MHT területi szervezete

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság története

Az idei Duna Napra jelentette meg igazgatóságunk azt a tetszetős kivitelű könyvet, amely az Alsó-Duna-völgyi vízügyi Igazgatóság történetét mutatja be számos fekete-fehér és színes képpel illusztrálva, közel 300 oldalon. Mint ahogyan arra Telkes Róbert igazgató úr a Köszöntőben utalt – ezen gondolatokat olvashatják a könyv előszavaként is – a szervezet múltja iránti érdeklődésből fakadó ötletet tett követte, a források feltárását, összegyűjtését Farkas Ildikó, a Környezetvédelmi és Vízügyi Levétár történésze kiegészítette, az adatokat rendszerezte, és kellő szakértelemmel az igazgatóság közel hatvanéves múltját felelő köteté formálta.

A könyvet haszonnal forgathatják nyugalmazott és jelenlegi munkatársaink, a vízügyi ágazat szakemberei, a helytörténet iránt fogékonyak, illetőleg a téma iránt érdeklődők is. A tizenegy fejezetre tagolt mű szól a korai vízgazdálkodási munkaáttokról, a magyarországi vízügyi szervezet kialakításáról, ezen belül a Duna alsó szakaszára szervezett igazgatóságról, annak szervezeti változásairól, vezetőiről egészen napjainkig. Külön fejezetek tárgyalják az igazgatóság főbb vízgazdálkodási tevékenységi köreit, úgymint a folyószabályozást, az árvíz- és jégmentesítést, ezen belül is a nagy árvizek védekezési munkálatait, a belvízvédelmet és vízrendezést, igazgatóságunk jelentős műveit és vízgazdálkodási emlékeit, a vízrajz kiterjedt témakörét, a vízminőség-védelem, a vízellátás-csatornázás kérdéseit, a környezet- és természetvédelmet, a nemzetközi kapcsolatokat, a társadalmi életet, közművelődést, ünnepeket, oktatást, sporttevékenységet stb. A fejezetek végén található a jegyzetek, a tartalmi részt a széles körű bibliográfia és az internetes hivatkozások, a képek forrásai és az egyéb források felsorolása zárja. Hasznos segítség az olvasó számára a könyvben szereplő személyek névjegyzéke. Függeléként néhány kiemelkedő személy életrajzát olvashatjuk. A szöveg érthetőségét a számos – főként a vízgyes berkekben használatos – rövidítés feloldása teszi könnyebbé.

A könyv formai, esztétikai megjelenése Heberling Roland informatikus munkatársunk keze munkáját dicséri, aki a szöveg és a képek tördelését, sajtó alá rendezését végezte.

Reméljük, hogy az igazgatóság történetét minél többen fogják kezükbe venni és a múlt eseményeinek megismerése, tapasztalatainak tudatosítása hathatósan hozzájárulhat a jövő feladatainak, kérdéseinek megoldásához. Jó olvasást kívánunk!

IMPRESSZUM

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság lapja

Kiadó: Telkes Róbert igazgató

Szerkesztőbizottság: Mándity Milán, dr. Petz Gábor, Rózsa Gyöngyvér

Címlap és hátlap fotók: Rózsa Gyöngyvér

Grafikus tördelő: Heberling Roland

Kiadja az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság

6500 Baja, Széchenyi I. u. 2/c.

Telefon: 79/525-100

Honlap: www.aduvizig.hu